

Příloha č. 5: Přepisy rozhovorů

Tazatel: Denisa Pospíšilová
B SPPG
Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy

I. ČÁST: Rozhovory se žáky 1. stupně základní školy

Rozhovory se žáky byly realizovány ve všech ročnících 1. stupně na dvou vybraných základních školách. Rozhovory byly zaznamenávány na nahrávací zařízení a poté přepsány do písemné podoby. Všechny rozhovory byly anonymní.

a) Rozhovory se žáky na Střední, základní a mateřské škole da Vinci.

Respondent [01]: chlapec, 1. třída

T: Baví tě škola?

R: Jo.

T: Jaký předmět tě baví nejvíce?

R: Plavání.

T: Tak to je super.

R: Tady sem se přihlásil i na plavání dva.

T: Aha a je nějaký předmět, který tě nebaví?

R: Mmm (*přemýšlí*). Neni.

T: To je dobře. A stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: Ne nebolí... Jen se mi někdy potí ruka, když píšeme.

T: A kdyby tě třeba bolely záda nebo za krkem, víš, co bys mohl udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: Vim. Třeba trojúhelník.

T: A co je to trojúhelník?

R: To je tak, když dám hlavu dolu. Jako takhle. (*Ukazuje cvik s nohami rozkročenými od sebe a trupem sehnutým dolů s dotekem prstů rukou o zem.*)

T: Stačí to udělat jednou? Nebo je to lepší pravidelně?

R: Jo, jen když mě to bolí. Ale chodím ve středu na jógu tady a ta mi začíná v 8:15 a škola mi začíná v 9.

T: Takže to stíháš před školou, to je dobře. Baví tě ve škole tělocvik?

R: Baví, hodně.

T: Co na tělocviku děláte?

R: Nějaký hry.

T: A někdy i cvičíte?

R: Ne, jenom hrajem hry.

T: A děláte si rozcvičku nějakou?

R: *(Přemýšlí)*. Jo.

T: Má rozcvičku vaše pani učitelka, nebo třeba někdy vymýšlíte cviky vy?

R: Mmm, ne. My děláme tu společně, dokolečka. Se střídáme. Míša nám spíš jenom radí co budeme dělat. A ukazuje.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: Prostě nějaký oblečení. Ale nemůžu mít pantofle. Máme tam jako takový třeba prostě jako nějaký rychlý bačkorky.

T: Říkal jsi, že umíš plavat, a že tě to baví, tak které plavecké styly umíš?

R: Už umím prsa a... a... a... ještě krále.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: Myslím, že asi jo.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Mmm. Nevím.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, co bys odpověděl?

R: Že nechci.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byl u situace, kdy se někdo zranil?

R: Já dneska jel do školy a viděl sem tam převrácený auto. Jako na střechu leželo a byl tam i doktor.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: Třeba říznutí nožem. Nebo třeba když se o něco píchnu a teče mi trochu krev.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Mě jednou řezali krk, protože jsem nemohl dechat. Musel sem k panu doktorovi a tam mi řezali krk.

T: Na jaké číslo bys volal, když bys přišel k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: Já, kdyby sem měl mobil, tak bych zavolal na 112.

T: A co bys řekl do telefonu?

R: Kde sem, jak se to tam jmenuje a na jakym místě a jaký je tam číslo.

T: Co bys dělal, kdybys u sebe neměl mobil?

R: Nahlas bych volal, aby mě někdo slyšel.

T: Jak bys se zraněnému snažil pomoci?

R: Pomohl bych mu domu, tak jako pomalu, aby ho to nebolelo.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: Nesmim běhat, protože je to tam mokrá.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Někdy pěšky a někdy s maminkou autem.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnících? Zkus, prosím nějaké vyjmenovat.

R: Musim chodit jenom na žirafě, to jsou takový bílý pruhy. A nesmim chodit na silnici. Můžu jenom po chodníku. A když chci jít na druhou stranu, tak musim počkat, až tam bude na tom sloupu svítit to zelený kolečko.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: Na silnici.

T: Na jaké místo ven bys šel hrát hry? Sám nebo s kamarády.

R: Na hřiště.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: Můžu jenom s kamaráda anebo s rodičema.

T: Jezdíš venku na kole? Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Jo jezdím. Ale pravidla nejsou. Musím mít helmu, ale jinak můžu jezdit kde chci.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Jo to máme zrovna v sešitě. Takže třeba bakterie, chemikálie a pak třeba takový jako odpadky. Ale třeba kompost neškodí, protože se to dává na hromadu a pak se z toho udělá hlína.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: Můžu sbírat venku odpadky nebo je nechat schořet.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Nám je to úplně jedno. My, když chceme jít ven, tak prostě demě.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba bouřka nebo silný vítr.

R: Může se schovat někde pod střechu.

Respondent [02]: chlapec, 1. třída

T: Baví tě škola?

R: Jo, hodně.

T: Jaký předmět tě baví nejvíce?

R: Matika.

T: Aha a je nějaký předmět, který tě nebaví?

R: Ne.

T: To je dobře. A stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: Krk.

T: A když tě bolí, víš, co bys mohl udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: Třeba točit hlavou.

T: Stačí to udělat jednou? Nebo je to lepší pravidelně?

R: No, když mě to bolí, tak to jako udělám.

T: Baví tě ve škole tělocvik?

R: Jo.

T: Co na tělocviku děláte?

R: Hrajeme hry třeba s tím, tím ... míčem.

T: A někdy i cvičíte?

R: Jo někdy.

T: A děláte si rozcvičku nějakou?

R: Jo děláme.

T: Má rozcvičku vaše paní učitelka, nebo třeba někdy vymýšlíte cviky vy?

R: Pani učitelka nám třeba jako radí, co máme cvičit. Ale jako neukazuje nám to. Jenom třeba když nám to nejde.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: Kratšasy a triko s krátkým rukávem.

T: Chodíš plavat?

R: Jo.

T: Jaké plavecké styly umíš?

R: Umím prsa a trochu motýlka, ale ten jen málo, ten je těžkej.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: Mm, ne.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Třeba kouření.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, co bys odpověděl?

R: Nee, že nesmím.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byl u situace, kdy se někdo zranil?

R: Jo, jsme byli na chatě a tam byla velká díra a klouzalo to a jeden pán on to chtěl zkusit a upadnul a tekla mu krev z hlavy.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: Třeba když teče krev z nosu.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Zlomená noha nebo ruka, když musím mít sádku.

T: Na jaké číslo bys volal, když bys přišel k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: Nevím.

T: Kdyby ses někam dovolal, co bys řekl do telefonu?

R: Jak se menuju a co se stalo.

T: Co bys dělal, kdybys u sebe neměl mobil?

R: Nevím.

T: Jak bys se zraněnému snažil pomoci?

R: Něčím bych mu to místo zavázal.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: Nemůže se skákat tam, kde není skokánek, protože to tam třeba může být místo, kde je málo vody, a tak by to pak bolelo, když by tam někdo skočil.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Autem.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnicích? Zkus nějaké prosím vyjmenovat.

R: No musím mít na sobě takovej žlutěj proužek, aby mě viděli auta. A musím chodit jenom po chodníku.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: Do lesa, protože je to tam strašidelný.

T: Na jaké místo ven bys šel hrát hry? Sám nebo s kamarády.

R: Třeba do parku nebo na prolejšačky.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: Jenom s někým známým, anebo třeba kdo je v parku.

T: Jezdíš venku na kole? Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Jezdím hodně na kole a s rodičema jezdíme na výlety a teď už začneme zase jezdit až bude svítit sluníčko. A když jezdíme na kole, tak musíme mít helmu a na kole takový ty oranžový čtverečky, aby se na nich odrazilo světlo. Jo a taky jsou pro kolo speciální chodníky, jako jsou ty, po kterých chodí lidi, tak jsou speciální chodníky pro kola.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Třeba to, jak se venku valí papírky a lahve od pití.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: Když ty lidi nebudou venku házet ty papírky.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Třeba když je bouřka nebo padaj kroupy.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba bouřka nebo silný vítr.

R: Jít se schovat venku třeba pod strom anebo si otevřít deštník, ale ten je špatnej, když fouká vítr, to je lepší si vzít kapucu.

Respondent [03]: chlapec, 2. třída

T: Baví tě škola?

R: Jo.

T: Jaký předmět tě baví nejvíce?

R: Tělocvik. Ale já mám tu smůlu, že teď na tělocvik nemůžu.

T: Aha a je nějaký předmět, který tě nebaví?

R: Matematika.

T: A stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: Ne nebolí.

T: A kdyby tě třeba bolely záda nebo za krkem, víš, co bys mohl udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: Třeba udělat si dřepy.

T: Stačí to udělat jednou? Nebo je to lepší pravidelně?

R: No jako když to budu dělat každý den, tak budu mít silný nohy.

T: Baví tě ve škole tělocvik?

R: Baví, hodně. Hlavně hry.

T: Co na tělocviku děláte?

R: Hlavně hrajeme hry.

T: A někdy i cvičíte?

R: Někdy taky, ale jenom občas.

T: A děláte si nějakou rozcvičku?

R: Jo děláme.

T: Má rozcvičku vaše paní učitelka, nebo třeba někdy vymýšlíte cviky vy?

R: Pani učitelka nás vyvolá a my musíme ukázat cvik.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: My se musíme převlíct do něčeho sportovního a musí to být něco jiného, než jsme byli ve škole.

T: Chodíš plavat? Které plavecké styly umíš?

R: Jo chodíme hodně. A dost dobře umím prsa a kraul.

T: Chodíš na nějaké sportovní soutěže?

R: Jo, třeba na volejbal.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: Jo. Ale záleží, jak moc cvičíš, protože když cvičíš každý den jako hodně, tak to zdravý není, ale když jenom občas, tak to je lepší.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Čokoláda.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, jak bys reagoval?

R: Já bych asi dal, protože bych to chtěl ochutnat.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byl u situace, kdy se někdo zranil?

R: Jo můj brácha omdlel a spadnul taky ze schodů a skoro si rozbil hlavu.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: Když mě třeba pohladí máma a třeba mě tahaj vlasy.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Rozbitá hlava až do krve, jako když jí hodně teče.

T: Na jaké číslo bys volal, když bys přišel k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: 155.

T: A co bys řekl do telefonu?

R: Co se stalo a kde sem.

T: Co bys dělal, kdybys u sebe neměl mobil?

R: Prostě bych seděl a čekal na dospělýho.

T: Jak bys se zraněnému snažil pomoci?

R: Musel bych mu to zranění zavázat a hlídat, aby bylo v teple.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: Neběhat.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Autem.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnících? Zkus nějaké vyjmenovat.

R: Musím se vyhýbat autem a přecházet jenom na zelenou.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: Někde blízko aut.

T: Na jaké místo ven bys šel hrát hry? Sám nebo s kamarády.

R: Na hřiště nebo na zahradu.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: To je jedno.

T: Jezdíš venku na kole? Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Jezdim. Musím jezdit na kraji silnice, aby mě nesrazilo auto.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Přírodě škodí to, že je špinavá. A že lidi sekají listy.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: Že nebudu dělat nic elektronickýho a budu jí uklízet.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Třeba když je bouřka nebo tornádo.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba bouřka nebo silný vítr.

R: Musím se schovat do nějakýho domu.

Respondent [04]: dívka, 2. třída

T: Baví tě škola?

R: Jo baví.

T: Jaký předmět tě baví nejvíce?

R: Nejvíc plavání.

T: Aha a je nějaký předmět, který tě nebaví?

R: Asi ne.

T: To je dobře. A stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: Jo, třeba zadeček.

T: A když tě bolí anebo tě třeba bolí záda nebo za krkem, víš, co bys mohla udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: Když se protáhnu.

T: Stačí to udělat jednou? Nebo je to lepší pravidelně?

R: Jako třeba prostě každý ráno, když se protáhnu, tak to je lepší.

T: Baví tě ve škole tělocvik?

R: Baví, hlavně plavání.

T: Co na tělocviku děláte?

R: Chodíme plavat anebo hrajeme vybiku.

T: A někdy i cvičíte?

R: Jo taky.

T: A děláte si nějakou rozcvičku?

R: Jo.

T: Má rozcvičku vaše paní učitelka, nebo třeba někdy vymýšlíte cviky vy?

R: My vždycky jako někdo vymyslí, že co prostě mají ostatní dělat a pak to musí opakovat všichni.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: Musíme si převlíknout oblečení, co si nosíme z domova a musí to být něco v čem nám nebude horko.

T: Říkala jsi, že chodíš plavat. Které plavecké styly umíš?

R: Tak prsa, kraula a taky znak trochu, ale ten mi pořád moc nejde.

T: Chodíš na nějaké sportovní soutěže?

R: Ne na soutěže ne, ale chodim vždycky ve středu na jógu a tam občas jako závodíme.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: Jo určitě má.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Třeba když bych na jógu nechodila, nebo se třeba neprotahovala.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, jak bys reagovala?

R: Neeee. To bych si nikdy nedala, to není zdraví.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byla u situace, kdy se někdo zranil?

R: Jo, když si maminka zlomila ruku. Ona šla do koupelny a tam na tom koberci jako šlápla a spadla.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: Třeba když spadnu a odřu si koleno.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: To je třeba zlomená ruka.

T: Na jaké číslo bys volala, když bys přišla k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: Na 155.

T: A co bys řekla do telefonu?

R: Co se stalo.

T: Co bys dělala, kdybys u sebe neměla mobil?

R: Šla bych domu pro maminku.

T: Jak bys se zraněnému snažila pomoci?

R: Nechala bych ho ležet, dokud někdo nepřijde.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: Neutopit se.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Jezdíme autem.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnících? Zkus nějaké vyjmenovat.

R: Můžu chodit jenom po chodníku, a když chci přejít, tak se musím rozhlídnout a přejít na přechodu, ale jako musím se nejdřív podívat, jestli na obou stranách nejede auto.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: Asi na parkoviště nebo někde, kde jezdí auta.

T: Na jaké místo ven bys šla hrát hry? Sama nebo s kamarády.

R: My chodíme na hřiště, kde jsou jako hrad a klouzačky.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: Jenom s kamarádama.

T: Jezdíš venku na kole? Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Joo, jezdím. Musím mít helmu a třeba i chrániče jako na kolena. Jo a taky třeba rukavice, ale ty nejsou povinný. A třeba by na kole mělo být světlo – jedno vepředu a jedno vzadu.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Odpadky, když jsou v trávě a třeba ta špína, co dělají auta.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: Nebudeme jezdit autem.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Třeba když padají kroupy nebo prší.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba bouřka nebo silný vítr.

R: No můžu se jít schovat pod nějaký strom, nebo třeba na hřišťátku do domečku.

Respondent [05]: dívka, 2. třída

T: Baví tě škola?

R: Jo.

T: Jaký předmět tě baví nejvíce?

R: Nevím.

T: Aha a je nějaký předmět, který tě nebaví?

R: Nevím.

T: A stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: Jo krk.

T: A když tě bolí anebo tě třeba bolí záda, víš, co bys mohla udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: Můžu si rukou tlačit hlavu jako takhle (*ukazuje protažení trapézových svalů*).

T: Stačí to udělat jednou? Nebo je to lepší pravidelně?

R: Jako hlavně když mě to bolí, ale můžu to dělat i jindy, aby mě to třeba brzy zase nebolelo.

T: Baví tě ve škole tělocvik?

R: Jo.

T: Co na tělocviku děláte?

R: Hrajeme hry a někdy běháme.

T: A někdy i cvičíte?

R: Jo taky. Děláme třeba provaz.

T: A děláte si nějakou rozcvičku?

R: Jo děláme.

T: Má rozcvičku vaše paní učitelka, nebo třeba někdy vymýšlíte cviky vy?

R: Rozcvičku jako děláme vždycky my.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: Hlavně pevný boty, aby sem si nezlomila třeba nohu.

T: Chodíš plavat? Které plavecké styly umíš?

R: Jojo chodím. Umím ale jenom prsa zatím.

T: Chodíš na nějaké sportovní soutěže?

R: Jo na gymnastiku, tam chodím skoro každé měsíc a tam už jsem vyhrála 2 medajle.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: Jo.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Třeba když doma sedím pořád u počítače a palí z toho pak oči. To bych třeba potom musela nosit brýle. Anebo taky když bych nechodila na gymnastiku a doma jenom seděla, tak bych nebyla zdravá.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, jak bys odpověděla?

R: Že ne.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byla u situace, kdy se někdo zranil?

R: Jo, viděla sem na silnici už dvakrát mrtvou krysou, která byla zajetá.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění, které se může stát lidem?

R: Třeba píchnutí o kytku nebo škrábnutí.

T: A jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Když teče hodně krev, třeba když se někdo hodně řízne.

T: Na jaké číslo bys volala, když bys přišla k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: 1-5-5.

T: A co bys řekla do telefonu?

R: Hlavně kde sem. A asi taky jak se menuju.

T: Co bys dělala, kdybys u sebe neměla mobil?

R: Hledala bych někoho, kdo u sebe mobil nosí. Asi někoho dospělého.

T: Jak bys se zraněnému snažila pomoci?

R: Kdyby mu tekla hodně ta krev, tak bych mu to rychle zavázala něčím, aby mu všechna nevytekla.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: Nemůže se skákat tam, kde je málo vody.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Někdy chodíme pěšky a když je zima, tak jezdíme autem.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnících? Zkus nějaké vyjmenovat.

R: No jako nesmím chodit po silnici, kde jezdí auta. Pro lidi jsou jako na stranách chodníky a po těch se chodí vždycky vpravo.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: No do té silnice.

T: Na jaké místo ven bys šla hrát hry? Sama nebo s kamarády.

R: Na hřiště pro děti nebo třeba na náměstí.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: Jenom s tím, koho známe.

T: Jezdíš venku na kole? Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Jo. Hlavně musím mít helmu a nejezdit s autama, takže třeba na chodníku, anebo sou takový jako červený pruhy, kde můžou jezdit na silnici kola. Nebo třeba když jedeme na Zbraslav, tak tam je cesta jenom pro kola a lidi na kolečkovejch bruslích.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Hodně škodí ty výfuky od těch aut. Z nich kouří takovej černej kouř a ten přírodě hodně škodí.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: Udělat auta, který nebudou mít ten černej kouř a taky třeba když doma budeme vyhazovat plasty do jiného koše.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Když je vichřice.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba bouřka nebo silný vítr.

R: Musím běžet domu se schovat. A po cestě musím mít deštník nebo kapucu.

Respondent [06]: dívka, 2. třída

T: Baví tě škola?

R: Jo, docela jo.

T: Jaký předmět tě baví nejvíce?

R: Plavání.

T: Aha a je nějaký předmět, který tě nebaví?

R: Možná matika trochu mě nebaví.

T: Stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: Hlava a někdy ruce.

T: A když tě bolí anebo tě třeba bolí záda nebo za krkem, víš, co bys mohla udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: Jo, na to jsou takový různý cviky, který pomůžou, aby to nebolelo.

T: A jaké třeba?

R: Můžu vytahovat třeba ruce jako nahoru, nebo se třeba ohýbat dolů. Jo a taky jako kroužit hlavou, to pomůže, aby nebolel krk.

T: Stačí to udělat jednou? Nebo je to lepší pravidelně?

R: Pravidelně.

T: Baví tě ve škole tělocvik?

R: Baví.

T: Co na tělocviku děláte?

R: Třeba nebo dřepy. A taky hrajeme hry, když necvičíme.

T: A děláte si nějakou rozcvičku?

R: Jo.

T: Má rozcvičku vaše paní učitelka, nebo třeba někdy vymýšlíte cviky vy?

R: Někdy já, někdy třeba ostatní holky.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: Musím mít dlouhý kalhoty, abych se neodřela a pak boty na kaničky, aby mi nespadly.

T: Říkala jsi, že chodíš plavat. Které plavecké styly umíš?

R: Prsa a znak. Ten je jako když plaveš pozadu.

T: Chodíš na nějaké sportovní soutěže?

R: Jo na volejbal.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: Jo má.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Kouření. Dělá to černý plíce a poškozuje játra a ty dělají kyslík.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, jak bys reagovala?

R: Ne. Vždyť je to nezdravý.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byla u situace, kdy se někdo zranil?

R: Ještě ne.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: No, když mám třeba modřinu.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Když teče krev nějak. Třeba když někdo upadne a něco si rozbije, jako tu kůži a pak z toho teče krev.

T: Na jaké číslo bys volala, když bys přišla k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: Na číslo doktora a to je...155.

T: A co bys řekla do telefonu?

R: Řekla bych jak se jmenuju, ulici, kde sem a taky odkud teče krev tomu pánovi.

T: Co bys dělala, kdybys u sebe neměla mobil?

R: Hledala bych nějakýho dospělýho nebo bych šla pro pani učitelku.

T: Jak bys se zraněnému snažila pomoci?

R: Nechala bych ho odpočívat.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: No u bazénu se nemůže běhat, protože tam je všude voda a když chce jít někdo do vody, tak musí umět plavat.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Chodíme pěšky.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnících? Zkus nějaké vyjmenovat.

R: Jo, může se chodit jenom po přechodu a musím se tam nejdřív rozhlídnout a pak můžu přejít. A když je třeba večer a už není dobře vidět, tak musím mít takovou jako odrazku, třeba jako jsou na kole a dát si jí třeba na batoh a pak budu vidět. No... anebo bych musela nosit baterku jako světlo. Ale já moc nechodím večer.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: No nemůžu chodit tam, kde to třeba ještě jako neznám. Kde sem ještě nebyla s maminkou. Takže třeba nemůžu jít na jinou zastávku nebo do krámu, kam nechodíme.

T: Na jaké místo ven bys šel hrát hry? Sám nebo s kamarády.

R: Třeba do skejtparku, tak se může sedět. Anebo do parku.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: S těma, koho známe.

T: Jezdíš venku na kole? Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Jo, občas jezdím. Musím mít oblečení na kolo, takže třeba jako rukavice a kraťasy. A musím mít na hlavě helmu, bez tý se nemůže jezdit. Když někdo jezdí večer, tak musí mít vepředu světlo, aby viděl na cestu.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Když se valí venku na zemi odpadky. Ty jsou všude. Třeba taky hovínka na zemi. Někdy jsou na chodníku. Takže když se neuklízí.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: Musíme vyhazovat všechny odpadky. Na to jsou i takový jako krabice a tam se to dává podle toho, jestli je to plastový nebo papír. A když třeba jdeme ven na hřiště, tak si jako můžeme vzít tašku a sbírat do ní odpadky.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Když je bouřka.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba ta bouřka nebo silný vítr.

R: Musím se někde schovat a nemůžu chodit třeba na velkou louku.

Respondent [07]: chlapec, 3. třída

T: Baví tě škola?

R: Jo.

T: Jaký předmět tě baví nejvíce?

R: Tělocvik.

T: Aha a je nějaký předmět, který tě nebaví?

R: Trochu čeština.

T: A stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: Jo hlava, ale to proto, že asi málo piju.

T: A kdyby tě třeba bolely záda nebo za krkem, víš, co bys mohl udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: Mohl bych se protahovat.

T: Stačí to udělat jednou? Nebo je to lepší pravidelně?

R: Pravidelně.

T: Víš, jak se ty protahovací cviky dělají správně?

R: Jo, znám dva.

T: Co děláte na tělocviku?

R: Hrajeme hry. Nebo třeba běháme, děláme dřepy nebo kliky.

T: A někdy i cvičíte?

R: Jenom občas.

T: A děláte si nějakou rozcvičku?

R: Jo děláme.

T: Má rozcvičku vaše paní učitelka, nebo třeba někdy vymýšlíte cviky vy?

R: To děláme vždycky my, podle abecedy.

T: Když někdo předcvičuje rozcvičku, tak poznáš, když cvičí špatně?

R: Někdo to moc neumí a neví, co má cvičit.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: Volný oblečení a pevný boty na zavazování.

T: Chodíš plavat? Které plavecké styly umíš?

R: Jo, umim prsa a znak.

T: Chodíš na nějaké sportovní soutěže?

R: Moc ne.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: Jo.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Hlavně sladkosti, ty můžou zkazit zuby a taky po nich můžu bejt tlustej.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, jak bys reagoval?

R: Já bych si nedal.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byl u situace, kdy se někdo zranil?

R: Nevim, asi když se někdo odřel třeba nebo upadl.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: Když se někdo odře.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Taky když se někdo odře, ale když mu třeba víc teče krev.

T: Na jaké číslo bys volal, když bys přišel k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: 155.

T: A co bys řekl do telefonu?

R: Kde sem. Méno. Kolik mi je. Kdy se to stalo.

T: Co bys dělal, kdybys u sebe neměl mobil?

R: Šel bych hledat někoho, kdo u sebe bude mít mobil.

T: Jak bys se zraněnému snažil pomoci?

R: Schoval bych mu tu odřeninu, která by třeba byla hodně velká. Schoval bych jí něčím, aby mu tam třeba nepršelo nebo něco nespadlo.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: Musíš umět plavat.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Chodíme pěšky a někdy chodím sám.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnících? Zkus nějaké vyjmenovat.

R: Musim chodit po chodníku a přecházet na zelenou. A nesmim se nikde zbytečně zdržovat.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: Někde, kde neni chodník. Nebo třeba na hřiště, kde je bordel a špína.

T: Na jaké místo ven bys šel hrát hry? Sám nebo s kamarády.

R: Na zahradu.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: Jen s kamarády, anebo lidma, který znám.

T: Jezdíš venku na kole? Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Jo. Musím mít helmu a když jedu, tak dávat pozor na lidi, co jdou pěšky.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Když lidi hází sklo třeba do koše na papír nebo když to nechají ležet venku nebo třeba na to hřišti.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: Musíme po sobě všichni uklízet.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Když je velký horko. To bych mohl mít úpal, takže musím nosit kšiltovku a pít hodně pití.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba bouřka nebo silný vítr.

R: No musím se někde schovat, ale musím si vybrat kde. Třeba když je někde samotný strom, tak pod něj nemůžu. Šel bych třeba do nějakýho křoví.

Respondent [08]: chlapec, 3. třída

T: Baví tě škola?

R: Jo baví.

T: Jaký předmět tě baví nejvíce?

R: Tělocvik.

T: Aha a je nějaký předmět, který tě nebaví?

R: Asi ne.

T: A stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: Nohy. A někdy taky krk, jako vzadu, když zakloním hlavu.

T: A když tě to bolí nebo když by tě třeba bolely záda, víš, co bys mohl udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: Jo, na to je dobrý třeba točit hlavou, otáčet jí dokola, aby se krku ulevilo, to dělám a pomáhá to.

T: Stačí to udělat jednou? Nebo je to lepší pravidelně?

R: Pravidelně.

T: Víš, jak se ty protahovací cviky dělají správně?

R: Jo. Musí se s tou hlavou otáčet hodně pomalu, aby se tam třeba něco nezlomilo.

T: Co děláte na tělocviku?

R: Hrajeme fotbal anebo běháme.

T: A někdy i cvičíte?

R: Někdy jo, ale spíš hrajeme hry.

T: A děláte si nějakou rozcvičku?

R: Jo vždycky děláme.

T: Má rozcvičku vaše paní učitelka, nebo třeba někdy vymýšlíte cviky vy?

R: My... na každé hodině se střídáme, jakože jednu rozcvičku má třeba někdo jinej a na dalším tělocviku jí mám já.

T: Když někdo předcvičuje rozcvičku, tak poznáš, když cvičí špatně?

R: Jo a paní učitelka nás opravuje.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: Musí to být sportovní oblečení, aby to bylo pohodlný a netahalo mě to třeba za nohy, když běžím.

T: Co se podle tebe nesmí dělat v tělocvičně, třeba že by to bylo nebezpečné?

R: Třeba stojky nebo hvězdy, to by se mohl zlomit vaz, kdybych upadnul.

T: Chodíš plavat? Které plavecké styly umíš?

R: Umím nejlíp kraul. Pak taky ještě umím prsa a motýlka.

T: Chodíš na nějaké sportovní soutěže?

R: Na fotbal.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: Má.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Sedět třeba hodně u počítače nebo tabletu a málo se hejbat.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, jak bys reagoval?

R: To bych si nedal. Ale už sem pivo jednou měl. Ale to bylo jako normální pivo, ale nebyl v něm alkohol. A stejně mi nechutnalo.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byl u situace, kdy se někdo zranil?

R: Jo, když se nám stala bouračka.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: Třeba malý říznutí nebo sedřený koleno.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Tak třeba zlomenej vaz. Nebo nějaká velká zlomenina.

T: Na jaké číslo bys volal, když bys přišel k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: 155.

T: A co bys řekl do telefonu?

R: Musel bych říct co se stalo a kde sme.

T: Co bys dělal, kdybys u sebe neměl mobil?

R: Volal bych o pomoc nebo bych se šel kousek podívat, jestli někoho nevidím.

T: Jak bys se zraněnému snažil pomoci?

R: Položil bych ho na zem a staral bych se o něj, než by přijela záchranka. Dal bych mu něco pod hlavu a třeba napít.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: Neběhat a když neumíš plavat, tak neskákat do hloubky.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Pěšky.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnících? Zkus nějaké vyjmenovat.

R: Chodit po chodníku, vyhybat se křižovatkám velkým anebo přecházet jen po přechodu a když je tam semafor, tak se může chodit jenom na zelenou.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: Třeba daleko do lesa nebo někam, kde to neznáme.

T: Na jaké místo ven bys šel hrát hry? Sám nebo s kamarády.

R: Do parku nebo na hřiště.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: Jen se známýma.

T: Jezdíš venku na kole? Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Jezdí se s helmou a chráničkama. Nejezdí se mezi autama a když jezdím u silnice, tak musím mít na kole světla.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Auta jí škodí nejvíc, ten kouř z vejfuku.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: Kdybysme jezdili míň autama a chodili víc pěšky.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Když hodně mrzne nebo třeba hodně prší a jsou tam blesky.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba bouřka nebo silný vítr.

R: Musíme být dobře oblečený, abysme nenastydli. Když jsou blesky, tak se musíme schovat do nějakýho domu, aby do nás ten blesk neuhodil.

Respondent [09]: chlapec, 3. třída

T: Baví tě škola?

R: Jo.

T: Jaký předmět tě baví nejvíce?

R: Matika.

T: Aha a je nějaký předmět, který tě nebaví?

R: Ani ne.

T: A stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: Občas ruka, když dlouho píšu.

T: A když tě to bolí nebo když by tě třeba bolely záda, víš, co bys mohl udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: Jo, no, můžu vždycky položit tužku a jako točit zápěstím, jako kroutim, aby to přestalo bolet.

T: Stačí to udělat jednou? Nebo je to lepší pravidelně?

R: Aby mě to při psaní nebolelo, tak to stačí udělat jen když mě to bolí. Ale třeba když někoho bolí záda, tak na ně musí dělat cvičení pravidelně.

T: Víš, jak se ty protahovací cviky dělají správně?

R: Jo. Znáš i cvičení na záda, třeba se jako naklánět a natahovat ruku. Nejdřív jednu a pak na druhou stranu tu druhou.

T: Co děláte na tělocviku?

R: Někdy chodíme hrát hry a někdy třeba běháme, ale to mě moc nebaví.

T: A někdy i cvičíte?

R: No asi jenom běháme. Ale spíš hrajeme hry.

T: A děláte si nějakou rozcvičku?

R: Jo.

T: Má rozcvičku vaše paní učitelka, nebo třeba někdy vymýšlíte cviky vy?

R: Děláme jí my. Třeba stojíme v kolečku a každé ukáže nějaké cvik.

T: Když někdo předcvičuje rozcvičku, tak poznáš, když cvičí špatně?

R: Jo, to si říkáme.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: Tak aby bylo volný a dobře se v něm hejbal. Taky je lepší, když jsou to kratšy, protože v nich není vedro.

T: Co se podle tebe nesmí dělat v tělocvičně, třeba že by to bylo nebezpečné?

R: Třeba lézt na žebřiny.

T: Chodíš plavat? Které plavecké styly umíš?

R: Chodíme často. Umím prsa a krala a ten mě baví víc, protože je rychlejší.

T: Chodíš na nějaké sportovní soutěže?

R: Ne.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: Jo.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Třeba když je teď zima, tak je špatný se málo oblékat, protože bysme mohli bejt nemocný.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, jak bys reagoval?

R: Nedal bych si.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byl u situace, kdy se někdo zranil?

R: Jo, když kamarád upadnul na hřišti z prolejzačky, jako takový tý, jak je to jako žebřík, a upadnul na hlavu o takový dřevo a tekla mu krev.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: Když třeba upadnu, ale nic se mi nestane.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Když si třeba někdo rozsekne hlavu nebo koleno a teče mu hodně krev.

T: Na jaké číslo bys volal, když bys přišel k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: 155.

T: A co bys řekl do telefonu?

R: Komu se něco stalo a kde je.

T: Co bys dělal, kdybys u sebe neměl mobil?

R: Šel bych někoho hledat, kdo má u sebe mobil.

T: Jak bys se zraněnému snažil pomoci?

R: Já bych s ním nehejbal, dokud by nepřijela záchranka.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: No neměl by chodit do bazénu sám někdo, když třeba neumí plavat, anebo si musí vzít takovej ten pás kolem pasu. A třeba i když někdo umí plavat, tak by neměl chodit tam, kde nestačí na dno.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Mě vozí taťka autem.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnících? Zkus nějaké vyjmenovat.

R: Když jdeš pěšky po silnici, tak musíš jít vpravo... ne teda vlevo... ne, teď si nejsem jistej, ale prostě se musí jít po straně. Ale lepší je chodit po chodníku, kde nejezdí auta a přecházet jen na přechodu. Ale někdy se dá přecházet i jinde než na přechodu, třeba když tam žádný přechod není. Ale musíš se rozhlídnout, jestli něco nejede.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: Není úplně bezpečný chodit po té silnici jakoby. Lepší je chodník.

T: Na jaké místo ven bys šel hrát hry? Sám nebo s kamarády.

R: Někam na hřiště, ale já jsem spíš doma, ani na zahradu moc nechodím.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: S lidma, který známe.

T: Jezdíš venku na kole? Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Na kole moc nejezdím, ale musí se na kole jezdit s helmou.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Špatný je, když lidi venku vyhazují odpadky, jakože ne do koše. Anebo třeba když vidí, že je ten box plnej, tak to položí vedle něj, a to je taky špatný.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: No musíme ty odpadky vyhazovat podle třídění a nesmíme je nechávat na zemi jen tak válet.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Když je velká zima a když třeba jsou hromy, protože to je poznat, že bude bouřka.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba bouřka nebo silný vítr.

R: No, když je zima, tak se musíme hodně oblíkat. A když je bouřka, tak bysme vůbec neměli chodit ven, protože než jdeme ven, tak slyšíme, že venku jsou hromy, takže musíme počkat, až to skončí.

Respondent [10]: dívka, 3. třída

T: Baví tě škola?

R: Jo.

T: Jaký předmět tě baví nejvíce?

R: Tělocvik.

T: Aha a je nějaký předmět, který tě nebaví?

R: Možná trochu čeština.

T: A stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: No jako občas mě bolí za krkem.

T: A když tě to bolí nebo když by tě třeba bolely záda, víš, co bys mohla udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: Když mě jako takhle bolí za krkem, tak můžu dělat takový cvičení, že si jako stoupnu a hodně kroutim hlavou zleva do prava a pak na druhou stranu. A takhle když se to udělá třeba třikrát, tak to pomalu přestane bolet.

T: Stačí to udělat jednou? Nebo je to lepší pravidelně?

R: Pravidelně.

T: Co děláte na tělocviku?

R: Hrajeme tam hry, jako s míčem třeba.

T: A někdy i cvičíte?

R: Někdy třeba běháme.

T: A děláte si nějakou rozcvičku?

R: Jo.

T: Má rozcvičku vaše paní učitelka, nebo třeba někdy vymýšlíte cviky vy?

R: My jí děláme jako společně, že každý třeba vymyslí jeden cvik.

T: Když někdo předcvičuje rozcvičku, tak poznáš, když cvičí špatně?

R: Jo, poznám.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: No nejlepší jsou sportovní legíny a sportovní triko. Možná asi cvičky taky, ale ty já nemám moc ráda, tak mám takový tenisky na kaničky.

T: Co se podle tebe nesmí dělat v tělocvičně, třeba že by to bylo nebezpečné?

R: Nevím. Myslím, že bysme neměli šahat na ty věci, co v tělocvičně jsou, dokud nepřijde dospělý.

T: Chodíš plavat? Které plavecké styly umíš?

R: Jo. Umím prsa.

T: Chodíš na nějaké sportovní soutěže?

R: Na gymnastiku.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: Jo.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Když bych jedla hodně sladkostí a pak se třeba málo hýbala a pořád seděla doma.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, jak bys odpověděla?

R: Nee, to bych řekla, že nechci.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byla u situace, kdy se někdo zranil?

R: No, jenom sem viděla, když jeden kluk omdlel.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: Tak třeba když se bouchnu do nohy a pak tam mám modřinu.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Když se někdo prostě jako bouchne do hlavy. Protože vždycky když je něco s hlavou, tak to může být hodně nebezpečný.

T: Na jaké číslo bys volala, když bys přišla k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: Na 155.

T: A co bys řekla do telefonu?

R: Jo, takže. Jak se menuju, kolik mi je... teda kolik je tomu, co se zranil, pak ulici, kde sem.

T: Co bys dělala, kdybys u sebe neměla mobil?

R: No podle toho, jak by ten člověk byl zraněnej. Kdyby jenom trochu, tak bych šla hledat někoho dospělýho, ale kdyby hodně, tak bych tam s nim zůstala a zkusila bych nahlas volat, aby nás někdo slyšel.

T: Jak bys se zraněnému snažila pomoci?

R: Udělala bych mu pohodlí a kdyby mu utekla krev, tak bych mu to něčím zavázala.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: Nesmí se kolem bazénu běhat a skákat tam, kde nejsou ty místa, odkud se skáče.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Někdy chodíme pěšky a někdy jezdíme autem, třeba když nestíháme.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnících? Zkus nějaké vyjmenovat.

R: Musíme bejt dobře vidět, aby nás nesrazilo auto a musíme chodit, tam kde nejezdí auta, takže třeba po přechodu, anebo hodně u kraje silnice. A třeba když chceme přecházet, tak se musíme rozhlídnout na obě strany, jestli něco nejede.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: No třeba někam, kde to neznáme, nebo třeba na hřiště, když tam jsou hodně velký děti, třeba když tam jezdí na koloběžce.

T: Na jaké místo ven bys šla hrát hry? Sama nebo s kamarády.

R: Klidně do skejtparku, když by tam nebyly ty velký děti. Jinak do parku nebo na náměstí.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: Jenom s kamarádama anebo třeba když potkám někoho, koho znám.

T: Jezdíš venku na kole? Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Jo, jezdím. No musím mít na sobě helmu a nějaký sportovní oblečení. A na kole musím mít takový ty chrániče, aby mi nestříkalo bláto na obličej. A když se třeba už stmívá, tak musí mít kolo světla, který bych rozsvítila.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Přírodě hodně škodí auta a odpadky.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: Kdyby lidi nejezdili autama, ale na kole, anebo kdyby chodili pěšky. Taky by bylo dobrý, kdyby byly na ulici větší ty kontejnery, protože ty jsou plný a pak se to tam nevejde a pak se to válí na zemi.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Hlavně když je bouřka.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba ta bouřka nebo silný vítr.

R: Když je bouřka, tak se musím někam schovat, aby do mě nemohl uhodit blesk. Musím najít nějaký velký strom, okolo kterého nic není a tam se schovat.

Respondent [11]: dívka, 4. třída

T: Baví tě škola?

R: Jo baví.

T: Jaký předmět tě baví nejvíce?

R: Matika.

T: Aha a je nějaký předmět, který tě nebaví?

R: Mě asi baví všechno.

T: A stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: Jo, mě bolí záda, ale já s tím mám jako problém, takže jsem na to zvyklá. Já je mám totiž nemocný, když sme jednou bourali. Ale to si nepamatuju, protože jsem byla mála ještě.

T: A když tě to bolí, víš, co bys mohla udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: Jo, když ležím na břicho a jako zvedám ruce a dělám takovou jakoby kolíbkou. Já chodím kvůli těm problémům k pani Vránové a ona dělá takovýhle cvičení. Chodím k ní jednou za čtrnáct dní a ona to se mnou cvičí. A taky jednou v tejdnu mám zdravotní tělocvik a jako chodíme dělat různý cvičení na ty záda do bazénu. Ale musím to někdy cvičit i doma.

T: Takže myslíš, že to je lepší dělat pravidelně?

R: Jo, určitě.

T: Co se podle tebe nesmí dělat v tělocvičně, třeba že by to bylo nebezpečné?

R: Nemůže se lézt na náradí, který v tělocvičně je, jakože když nám to neřekne pani učitelka.

T: Chodíš plavat? Které plavecké styly umíš?

R: Umím dobře jenom prsa, pak děláme i kraul, ale ten mi moc nejde. My chodíme plavat tady ve škole.

T: Chodíš na nějaké sportovní soutěže?

R: Jo, byla jsem na dni dětí jednom, tam byli nějaký soutěže.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: Jo.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Když bych vůbec nesportovala a třeba jedla samý sladký věci.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, jak bys odpověděla?

R: Že nechci.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byla u situace, kdy se někdo zranil?

R: Jo, viděla jsem jednou, jak auto srazilo tam na té ulici, jak je kousek od parku, pána, co jel na kole. On měl sice helmu, ale z obličeje mu pak tekla krev. Ale asi se mu nestalo nic jako těžkýho, protože si pak sednul zase na kolo a jel pryč. Ani jako nechtěl doktora.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: No, kdybych třeba spadla z toho kola a jen si odřela nohu, tak to je podle mě lehký, když jako by z toho ani neteklo moc krve.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Kdyby třeba ten pán na tom kole neměl tu helmu a rozseknul by si hlavu, tak by to bylo nebezpečný.

T: Na jaké číslo bys volala, když bys přišla k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: Na 155.

T: A co bys řekla do telefonu?

R: Jo, takže... kde sem, jak se menuju a co se stalo.

T: Co bys dělala, kdybys u sebe neměla mobil?

R: To nevím, já nosím mobil pořád. Nosím ho i tady do školy (*ukazuje mobil, který vytáhla z batohu*).

T: Jak bys se zraněnému snažila pomoci?

R: Kdyby mu tekla krev, tak bych mu to nečím zavázala a kdyby třeba omdlel, tak bych mu dala něco pod hlavu, aby jako neležel úplně na zemi.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: Chodit se koupat jenom, když umíš plavat.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Většinou chodíme pěšky. Autem jezdíme jenom, když pozdě vstaneme.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnících? Zkus nějaké vyjmenovat.

R: Pořád se musíme rozhlížet, jestli někde nejede auto, aby nás nesrazilo. A přecházet se může jenom na přechodu.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: Asi si myslím, že jezdit sama třeba na Smíchov, protože to je už docela daleko a jako moc to tam neznám.

T: Na jaké místo ven bys šla hrát hry? Sama nebo s kamarády.

R: My se s holkama scházíme spíš jenom doma.

T: A kdybyste chtěli jít ven, tak kam byste mohly s holkama jít?

R: Tak asi třeba na hřiště.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: To můžeme s kýmkoli. Vlastně je to jedno, jenom ne s cizíma lidma.

T: Jezdíš venku na kole? Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Moc na kole nejezdím.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Když vyhadujeme venku hodně jídla, a pak se tam válí zbytky. A navíc to je hodně špatný, když se vyhadzuje hodně jídla.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: Asi by lidi neměli nakupovat moc jídla, aby ho pak tolik nevyhazovali. Anebo když by ho zase snědli celý, tak by byli tlustý.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Když hodně prší a třeba když do toho padaj ještě kroupy.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba bouřka nebo silný vítr.

R: No, když je bouřka, tak je lepší ven nechodit.

T: A když se stane, že tě zastihne zrovna, když budeš venku?

R: Tak se musím schovat někde. Ale ne blízko nějakýho domu nebo stromu. Takže je asi lepší jít někam dovnitř, třeba do krámu.

Respondent [12]: dívka, 4. třída

T: Baví tě škola?

R: Někdy jo a někdy ne, záleží, co je za den.

T: Jaký předmět tě baví nejvíce?

R: Matika.

T: Aha a je nějaký předmět, který tě nebaví?

R: Asi ne.

T: A stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: Ne.

T: A když by tě třeba bolely záda nebo krk, víš, co bys mohla udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: No, třeba jako na tělocviku. Vstát a třeba se projít ve třídě, jako tam a zpátky. Pak třeba se zaklonit a pak jako předklonit a zkusit se dotknout jako země.

T: Stačí to udělat jednou? Nebo je to lepší pravidelně?

R: Asi pravidelně. Aby mě to nebolelo dýl.

T: Co děláte na tělocviku?

R: Někdy chodíme plavat a někdy jsme v tělocvičně a hrajeme hry, třeba s míčem. Nebo s holkama se švihadlem.

T: A někdy i cvičíte?

R: Jo, taky. Ale častěji spíš hrajeme hry.

T: A děláte si nějakou rozcvičku?

R: Jo.

T: Má rozcvičku vaše paní učitelka, nebo třeba někdy vymýšlíte cviky vy?

R: No, stojíme jakoby v kroužku a vždycky jeden ukazuje nějakou cvik.

T: Když někdo předcvičuje rozcvičku, tak poznáš, když cvičí špatně?

R: My si to většinou říkáme, ale už se to nestane často. Jako už ty cviky všichni umíme.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: Podle mě to je jedno, co si vezmem na sebe. Hlavně je teda důležitý, abysme na sobě měli něco jinýho, než to, co máme normálně na sobě ve škole jakoby.

T: Co se podle tebe nesmí dělat v tělocvičně, třeba že by to bylo nebezpečné?

R: To nevím. Asi si myslím, že bysme třeba neměli dělat stojku, když pod sebou nemáme takovou tu podložku měkkou.

T: Chodíš plavat? Které plavecké styly umíš?

R: Jo, chodím a umím všechno, prsa, kraula... no... jo znak. No a ještě motýlka, ale toho nedělám moc často.

T: Chodíš na nějaké sportovní soutěže?

R: Chodím na gymnastiku i s kamarádkou.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: Jo má.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Sedět u počítače a televize.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, jak bys odpověděla?

R: Neee.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byla u situace, kdy se někdo zranil?

R: Když si můj brácha zlomil ruku. On byl totiž bruslit na ledu, jakoby na tom, no... na jezeru. A byly tam takový boule a on upadnul a zlomil si ruku.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: Zlomená ruka.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Třeba vyražený dech.

T: Na jaké číslo bys volala, když bys přišla k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: Na 155 nebo 112.

T: A co bys řekla do telefonu?

R: Co se stalo a kde sem.

T: Co bys dělala, kdybys u sebe neměla mobil?

R: Šla bych někoho najít.

T: Jak bys se zraněnému snažila pomoci?

R: Kdyby měl třeba vyražený dech, tak moc nevim. Asi bych ho bouchla do zad. Tak jako se to dělá, když někomu to... jako když má někdo v krku jídlo třeba, tak se mu špatně dechá, no tak se bouchne do zad.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: Nevím. Asi se neutopit.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Autem.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnících? Zkus nějaké vyjmenovat.

R: Chodí se na pravý straně a na druhou stranu se chodí jenom na přechodu.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: Někam daleko. Třeba do lesa, když to neznám.

T: Na jaké místo ven bys šla hrát hry? Sama nebo s kamarády.

R: Asi na zahradu. Třeba v létě se koupeme v bazénu.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: Jenom s lidma, který znám.

T: Jezdíš venku na kole? Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Občas jezdíme s tatškou na kole. Musíme mít helmu. Taťka nosí i rukavice. A je lepší jezdit někde, kde nejedí auta.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Ty výfuky aut. Ty hrozně smrděj. A přírodě i lidem škodí, když to dejchaj.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: Kdyby třeba někdo vymyslel auto, který nesmrdí a nedělá ten černej šedivej kouř.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Když je bouře nebo vichřice.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba ta bouřka nebo silný vítr.

R: Asi co nejrychlejc se schovat někde. Nejlepší je do nějakýho domu nebo prostě pod nějakou střechu. Ale tam sice neprší, ale bude tam foukat. Takže prostě do nějakýho domu. Nebo třeba do zastávky.

Respondent [13]: dívka, 4. třída

T: Baví tě škola?

R: Jo.

T: Jaký předmět tě baví nejvíce?

R: Asi všechny... No, nejvíc asi matika.

T: Aha a je nějaký předmět, který tě nebaví?

R: Ne.

T: A stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: Ne. Možná trochu jakoby tady loket, ale to jenom když v noci špatně ležím, ale jako ve škole mě to ani moc nebolí.

T: A kdyby tě bolelo třeba za krkem, víš, co bys mohla udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: No jakoby třeba nedělat to.

T: Nedělat co?

R: No, když jako by mě to bolelo, tak bych to přestala dělat.

T: Aha a myslíš, že kdyby se na to dalo dělat nějaké cvičení, tak je lepší to dělat pravidelně?

R: Mmm, asi ne.

T: Co děláte na tělocviku?

R: Třeba hrajeme něco s míčem nebo běháme jako v týmu.

T: A někdy i cvičíte?

R: Třeba když běháme jako v těch týmech, tak tam i jako dělám dřepy třeba.

T: A děláte si nějakou rozcvičku?

R: Jo.

T: Má rozcvičku vaše paní učitelka, nebo třeba někdy vymýšlíte cviky vy?

R: Někdy to ukazuje třeba někdo z dětí a někdy to ukazuje paní učitelka.

T: Když někdo předcvičuje rozcvičku, tak poznáš, když cvičí špatně?

R: To nevím.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: Nejlepší jsou tepláky a třeba pantofle nebo kroksy.

T: Co se podle tebe nesmí dělat v tělocvičně, třeba že by to bylo nebezpečné?

R: Nevím.

T: Chodíš plavat? Které plavecké styly umíš?

R: Jo tady ve škole chodíme a umím prsa a znak.

T: Chodíš na nějaké sportovní soutěže?

R: Ne.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: Jo má.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Hodně jíst bonbony a čokoládu a chodit prostě do cukrárny na ty sladký věci.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, jak bys odpověděla?

R: Nechci.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byla u situace, kdy se někdo zranil?

R: Ne.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: Tak třeba když někdo upadne, ale nic jakoby se nestane, že mu neteče krev.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Třeba když si někdo rozbije hlavu.

T: Na jaké číslo bys volala, když bys přišla k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: 155.

T: A co bys řekla do telefonu?

R: Co se stalo.

T: Co bys dělala, kdybys u sebe neměla mobil?

R: Čekala bych až někdo přijde.

T: Jak bys se zraněnému snažila pomoci?

R: No musel by ležet. Ale kdyby byla zima, tak by sem mu pomohla jít někam do tepla, protože to by byl pak stejně nemocnej.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: No, když neumíš plavat, tak musíš nosit ty pásky. A pak třeba se nemá plavat tam dozadu v bazénu, jak je to hluboký.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Autem, já totiž nebydlím tady.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnících? Zkus nějaké vyjmenovat.

R: No, musí se chodit na chodníku a jenom, když je na semaforu zelená.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: To nevim. Asi když třeba foukal vítr a padaly stromy, tak není bezpečný chodit do lesa.

T: Na jaké místo ven bys šla hrát hry? Sama nebo s kamarády.

R: Na hřiště.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: Jen s někým, koho znám.

T: Jezdíš venku na kole? Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Občas jezdíme, třeba u babičky. No a musíme mít helmu a světlo.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: No nejvíc ty odpadky a když někdo je nevyhodí, a pak je nechá schořet.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: Musí všichni třídit odpadky už doma, protože pak když se to odveze všechno najednou, tak tam už se to vyhazuje a nechodí tam lidi, který to pak vybírají.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Když je bouřka.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba ta bouřka nebo silný vítr.

R: Když je venku bouřka, tak se hlavně nesmí jít někam si sednout nebo stoupnout pod strom na louku.

T: A proč ne?

R: No... jakoby protože (*přemýšlí*) prostě tam pak hodně fouká.

Respondent [14]: chlapec, 5. třída

T: Baví tě škola?

R: Jo.

T: Jaký předmět tě baví nejvíc?

R: To nevím, asi všechno. No i když ta čeština moc ne.

T: Stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: Moc ne, jenom občas hlava.

T: A když tě bolí hlava, anebo kdyby tě třeba bolely záda nebo za krkem, víš, co bys mohl udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: Měl bych hodně pít, to vím, když já na to pak zapomenu. Nebo si nechám doma celou flašku.

T: Stačí to dělat jednou když tě to bolí? Nebo je to lepší pravidelně?

R: Asi pravidelně, protože kdybych tu vodu pil jakoby pořád, tak by mě ta hlava nebolela, no.

T: Co děláte na tělocviku?

R: Nejvíc hrajeme fotbal.

T: A někdy i cvičíte?

R: Jako třeba dřepy nebo kliky a tak?

T: Třeba, nebo jestli skáчете přes kozu třeba, nebo jestli trénujete kotrmelce na žíněnce, nebo třeba trénuje ohýbání se a dotýkání se prsty ruky země a tak.

R: No děláme kliky někdy, ale to spíš jako za trest.

T: A děláte si nějakou rozcvičku?

R: To jo.

T: Má rozcvičku vaše paní učitelka, nebo třeba někdy vymýšlíte cviky vy?

R: Vymýšlíme my. Se střídáme podle toho, kdo je na řadě.

T: Když někdo předcvičuje rozcvičku, tak poznáš, když cvičí špatně?

R: Jo poznám. My si to společně někdy říkáme.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: Něco volného, aby se dalo dobře běhat a sálovky.

T: Chodíš plavat? Které plavecké styly umíš?

R: Jo, plavu dobře. Nejvíc mi jde kraul, ale umím i prsa a znak. A motýlka ještě.

T: Chodíš na nějaké sportovní soutěže?

R: Na fotbal. To máme zápasy.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: Jo.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Když málo sportujeme.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, jak bys reagoval?

R: Nechtěl bych, i když si myslím, že někdy možná budu kouřit.

T: Proč si to myslíš?

R: Nevím. (*Usmívá se.*) To je teď normální, stejně až budu dospělej, tak budu moct kouřit.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byl u situace, kdy se někdo zranil?

R: Jo. Když se na fotbale srazili dva kluci, tak ten jeden jakoby se odrazil a spadnul hlavou na tyč od brány a měl tam nejdřív takej d'olík, jakože bílej. A pak mu z toho tekla i krev.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: Třeba modřina. Nebo když se píchnu o ostružiny, tak z toho teče krev jenom trochu.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: No hlavně ta rozbitá hlava a když z ní teče krev. Každý zranění kolem hlavy je špatný, protože to nemusí bejt ani vidět.

T: Na jaké číslo bys volal, když bys přišel k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: 155.

T: A co bys řekl do telefonu?

R: Nejdřív kde sem a pak co se stalo.

T: Co bys dělal, kdybys u sebe neměl mobil?

R: Hledal bych v okolí někoho, kdo by mobil měl a mohl tam zavolat teda. Ale já nosim mobil pořád u sebe.

T: Jak bys se zraněnému snažil pomoci?

R: Udělal bych mu první pomoc.

T: A ta podle tebe vypadá jak?

R: Zkontroloval bych jestli dechá. Štípнул bych ho do ucha a kdyby nevstal, tak bych mu musel dýchat do pusy a jako mačkat mu hrudník.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: Chodit po mokré zemi opatrně a neskákat tam, kde je málo vody.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Chodím pěšky. Od třetí třídy už můžu dávno chodit sám.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnících? Zkus nějaké vyjmenovat.

R: Jo, chodit po chodníku, přecházet na přechodu... Když je tam semafor, tak chodit na zelenou. No... A prostě se dívat kolem.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: Tak je to asi jedno. Ale je dobrý se vyhybat autum, nebo jako nějakým velkým silnicím. A prostě celkově někam, kde to neznám.

T: Na jaké místo ven bys šel hrát hry? Sám nebo s kamarády.

R: My hlavně paříme na počítači.

T: A když byste šli ven?

R: Tak prostě do parku nebo jezdit na kole.

T: Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Mít helmu, zvonek. Večer mít světla, abysme byli vidět. A je lepší jezdit na chodníku.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: S těma kámošema, co tam sem, anebo když potkám někoho známýho.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Ty páry z auta, to je velkej problém. A pak je blbý, když se netřídí odpadky, nebo se třeba vysypává ven jídlo, který je jako chemický, a pak se dostane do tý země.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: Třídít odpadky a jezdit elektrickýma autama. Ty už existujou.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Když je bouřka, nebo – ale to tady se vlastně nestane (*směje se*) – když je třeba tsunami nebo tornádo.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba ta bouřka nebo silný vítr.

R: Hlavně se rychle někam schovat, aby do nás nemohl uhodit blesk. Nesmí se hlavně schovávat pod samotným stromem, kde kolem nic není.

Respondent [15]: chlapec, 5. třída

T: Baví tě škola?

R: Jo baví.

T: Jaký předmět tě baví nejvíc?

R: Těláč.

T: Jaký nejmín?

R: Čeština, to je totiž nudný a vůbec to neutíká.

T: Stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: Někdy hlava.

T: A když tě bolí teda ta hlava, anebo kdyby tě například bolely záda nebo za krkem, víš, co bys mohl udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: Na tu hlavu se musí hodně pít. A na záda a krk je dobrý se protahovat. To děláme na józe.

T: Stačí to dělat jednou když tě to bolí? Nebo je to lepší pravidelně?

R: Určitě pravidelně.

T: Co děláte na tělocviku?

R: Hrajeme fotbal nebo vybiku.

T: A někdy i cvičíte?

R: To ani moc ne.

T: A děláte si nějakou rozcvičku?

R: Jo, to vždycky.

T: Má rozcvičku vaše paní učitelka, nebo třeba někdy vymýšlíte cviky vy?

R: My máme takovej seznam a na každý hodinu má rozcvičku někdo jinej.

T: Když někdo předcvičuje rozcvičku, tak poznáš, když cvičí špatně?

R: My si to říkáme společně. Takže třeba když to někdo fláká nebo dělá blbě, tak to musí opravit.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: Kraťasy a tričko. A hlavní sou tenisky. Jako když si je někdo zapomene, tak de cvičit bos, ale to si musí sundat ponožky, protože to jinak klouže.

T: Chodíš plavat? Které plavecké styly umíš?

R: Chodíme tady ve škole a plaveme tu každý rok. A máme bazén i doma. Nejlíp se umím asi potápět, to jezdíme i na Mauricius. Tam je to dobrý. Ale jako umím prsa i kraula.

T: Chodíš na nějaké sportovní soutěže?

R: S fotbalem.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: Jo má.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Málo hejbání a hodně jídla. *(Směje se.)*

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, jak bys reagoval?

R: Nedal bych si. A pak bych to šel kecnout. *(Směje se.)*

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byl u situace, kdy se někdo zranil?

R: Jo, na fotbale se to stává často. Třeba se stává, že si někdo zlomí ruku, nebo rozsekne něco.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: Tak třeba na tom fotbale, když někdo spadne a třeba si jenom odře nohu nebo ruku.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Když si zlomí ruku nebo nohu. A někdo si to zlomí, že pak třeba musí s tím i na operaci, to už je pak hodně vážný.

T: Na jaké číslo bys volal, když bys přišel k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: 155.

T: A co bys řekl do telefonu?

R: Jo, takže... Kde sem, jak se menuju, co se stalo. A ještě jak se menuje ta ulice.

T: Co bys dělal, kdybys u sebe neměl mobil?

R: Šel bych najít někoho. Stejně vždycky někde nějaký lidi jsou.

T: Jak bys se zraněnému snažil pomoci?

R: Zjistil bych jestli je vzhůru, pak jestli dechává. Otevřel bych mu pusku, jestli ho tam něco nedusí. Kdyby nedejchal, tak bych mu musel dělat umělý dechání.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: Když ještě neumíš plavat dobře, tak bejt jenom tam, kde stačíš na zem. A když už umíš plavat, tak můžeš plavat všude, ale nesmíš se unavit, abys pak doplaval zpátky.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Já chodim sám pěšky.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnících? Zkus nějaké vyjmenovat.

R: No, chodit po pravý straně, před přecházením se rozhlídnout a nechodit na červenou.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: Někde kde to neznám nebo kde jsou třeba opilý lidi nebo fetišáci.

T: Na jaké místo ven bys šel hrát hry? Sám nebo s kamarády.

R: Do skejtparku nebo na hřiště. V zimě teď jak hodně mrzlo, tak sme chodili na rybník bruslit.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: Jen s lidma, který znám.

T: Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: No, mít helmu, oblečení na kolo, sportovní, rukavice. Dobře připravený kolo. To musí mít odrazky. Já je mám i na šlapkách. A je lepší jezdit lesem nebo na poli, kde není tolik aut. Ale když se jezdí po silnici, tak tam jsou speciální pruhy pro kola.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Jak se staví hodně domů a ty velký auta ničí cestu kolem a pak je všude bláto. Nebo jak se všude válejí špinavý odpadky a od jídla papírky a obaly.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: Sbírat ty odpadky co někdo vyhodil. A odpadky už doma třídít a pak je už jako rozdělený nosit do kontejneru.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Za bouřky.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba ta bouřka nebo silný vítr.

R: Dá se někam schovat a když ne, tak zalézt do lesa nebo nějakýho křoví, kde nebude tolik pršet a kde se do mě netrefí blesk.

Respondent [16]: chlapec, 5. třída

T: Baví tě škola?

R: Jo baví. Někdy teda jenom trochu, ale to jenom občas.

T: Jaký předmět tě baví nejvíc?

R: Asi tělocvik. A nejvíc, když chodíme plavat.

T: Jaký nejmín?

R: Čeština. A trochu matika.

T: Stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: Ani ne.

T: A kdyby tě například bolely záda nebo za krkem, víš, co bys mohl udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: Prostě když to bolí, tak vstát. A třeba se projít. Zkusit to rozhejbat.

T: Stačí to dělat jednou když tě to bolí? Nebo je to lepší pravidelně?

R: Pravidelně.

T: Co děláte na tělocviků?

R: Hrajem míčovky.

T: A někdy i cvičíte?

R: Někdy, ale moc ne.

T: A děláte si nějakou rozcvičku?

R: Jo.

T: Má rozcvičku vaše paní učitelka, nebo třeba někdy vymýšlíte cviky vy?

R: Někdo z nás předcvičuje a ostatní to dělaj po něm.

T: Když někdo předcvičuje rozcvičku, tak poznáš, když cvičí špatně?

R: Jo poznám. Jako občas třeba ne, ale my to děláme společně, takže když bych si toho nevšim, tak to opraví třeba někdo jinej.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: Krat'asy a sálovky.

T: Chodíš plavat? Které plavecké styly umíš?

R: Jo se školou. Umim prsa, kraula, znak, motýlka. I čubičku. *(Směje se.)*

T: Chodíš na nějaké sportovní soutěže?

R: Na zápasy na fotbal.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: Jo.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Tak třeba hulení. To ničí plíce. Oni jsou pak černý... A není zdravější ani alkohol, protože ten ničí játra. Nebo ledviny. Teď si nejsem jistější.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, jak bys reagoval?

R: To bych si určitě nevzal. Od nikoho.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byl u situace, kdy se někdo zranil?

R: Jo, no, my jsme jednou měli bouračku v autě. Když jsme jeli od babičky, tak na křižovatce jsme zastavili, protože byla červená a dozadu do nás narazilo další auto. A jako nic vážného se nestalo, ale měly jsme velké modřiny vepředu na těle od toho pásu. A brácha měl rozseknutéj obličej nad okem.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: Třeba když se odřu nebo škrábnu. Nebo ta modřina, ale když není moc velká.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Otřes mozku nebo rozseknutá hlava. Nebo když si třeba někdo zlomí nohu jako že mu trčí ven ty kosti.

T: Na jaké číslo bys volal, když bys přišel k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: 155.

T: A co bys řekl do telefonu?

R: Co se stalo, v jaký jsem ulici a popisný číslo.

T: Co bys dělal, kdybys u sebe neměl mobil?

R: Rozhlídnul bych se po okolí, jestli někoho nevidím. Nebo bych se šel třeba kousek někam podívat, abych na někoho zavolał.

T: Jak bys se zraněnému snažil pomoci?

R: Podle toho, co by se mu stalo. Kdyby byl v bezvědomí, tak bych mu musel dělat masáž srdce, jako tím mačkáním srdce a dechat mu do pusy... A kdyby byl při vědomí, tak bych mu zkusil ošetřit nějakou ránu, kdyby měl.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: Neběhat kolem bazénu.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Pěšky.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnících? Zkus nějaké vyjmenovat.

R: Chodit označené nějakou svítivou páskou. Chodit po pravé straně. Před přecházením se rozhlídnout. No, prostě nechodit v silnici.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: Na nějaký opuštěný místa. Třeba jako do nějaký starý budovy, kde se může stát, že spadne.

T: Na jaké místo ven bys šel hrát hry? Sám nebo s kamarády.

R: Na hřiště. My si tam chodíme kopat.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: Jen s kamarádama.

T: Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Mít helmu. Jezdit vpravo. Na kole musí být taky odrazky. A jako jezdit opatrně, třeba se taky jako rozhlížet, jestli nejede auto a tak.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Odpadky, co se všude válej.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: Můžeme ty odpadky, co se venku válej chodit sbírat. Na to jsou totiž takový společný akce. Myslím, že se to menuje uklid' česko nebo tak nějak.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Když je bouřka.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba ta bouřka nebo silný vítr.

R: Nejlepší je být v nějakým domě, kterej má hromosvod.

Respondent [17]: chlapec, 5. třída

T: Baví tě škola?

R: Jo.

T: Jaký předmět tě baví nejvíc?

R: Tělák.

T: Jaký nejmín?

R: Čeština.

T: Stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: Ne.

T: A kdyby tě například bolely záda nebo za krkem, víš, co bys mohl udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: Nějak se protáhnout. Třeba vstát a rozhejbat ruce. Nahoru, dolů, jako s nima kmitat. Nebo třeba pomalu ohýbat záda dolů a pak je zase pomalu rovnat.

T: Stačí to dělat jednou když tě to bolí? Nebo je to lepší pravidelně?

R: Pravidelně to je lepší, ale když to někoho bolí, tak mu pomůže když to udělá aspoň jednou.

T: Co děláte na tělocviku?

R: Hrajem míčovky.

T: A někdy i cvičíte?

R: Mmm, to moc ne.

T: A děláte si nějakou rozcvičku?

R: Jo.

T: Má rozcvičku vaše paní učitelka, nebo třeba někdy vymýšlíte cviky vy?

R: Na rozcvičku je vždycky někdo z nás. Na to je takový pořadí.

T: Když někdo předcvičuje rozcvičku, tak poznáš, když cvičí špatně?

R: Jo, my to opravujeme společně když tak.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: Tepláky, volný triko a tenisky.

T: Chodíš plavat? Které plavecké styly umíš?

R: Jo, chodím. Umím kraula a motýlka. Jo i prsa teda.

T: Chodíš na nějaké sportovní soutěže?

R: Někdy na nějaký na kole. Ale to jenom občas.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: Jo.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Nezdravý jídlo. Třeba to, co prodávaj někde v obchodech je chemický, ale není to na něm třeba vidět. Takže se jako musí vybírat to jídlo, který je označený, že není chemický. To je jako taková značka BIO.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, jak bys reagoval?

R: Nechtěl bych, to je hnusný. Navíc to taky škodí zdraví.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byl u situace, kdy se někdo zranil?

R: Já sem nic neviděl. Ale v televizi nebo na internetu je často něco takovýho vidět.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: Třeba odřený koleno nebo bolení hlavy, když někdo málo pije.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Když třeba někdo přijde o nohu. To se může stát, když třeba u něj vybuchne bomba. Nebo když je někdo postřelenej.

T: Na jaké číslo bys volal, když bys přišel k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: 112.

T: A co bys řekl do telefonu?

R: Co se stalo a kam maj jet.

T: Co bys dělal, kdybys u sebe neměl mobil?

R: Já ho mám vždycky.

T: A kdybys ho náhodou neměl?

R: Nevim. Asi bych šel někoho hledat. Ale kdyby se to stalo v lese, tak teda nevim co bych dělal. Ale tam vlastně nechodim sám. No nevim. *(Směje se.)*

T: Jak bys se zraněnému snažil pomoci?

R: Kdyby byl postřelenej, tak bych mu tu díru něčim zacpal, aby mu netekla krev. A kdyby přišel o nohu, tak to se musí zavázat nad tím, kde se to jako přerázlo. Aby z toho celej nevykrvácel.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: Umět plavat. *(Směje se.)* Protože jinak bych se utopil. Takže když někdo neumí plavat, tak by měl chodit plavat s někým, kdo ho to naučí.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Autem.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnících? Zkus nějaké vyjmenovat.

R: Nechodit po silnici, jenom po chodníku. Přecházet na přechodu. A když se přechází někde, kde není přechod, tak to rychle přeběhnout.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: Na silnici. Nebo blízko k bezdomovcům.

T: Na jaké místo ven bys šel hrát hry? Sám nebo s kamarády.

R: Na dětský hřiště. Ale teď už tam moc nechodím. To spíš dřív. Teď třeba hrajeme na počítači nebo xboxu.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: Se známýma.

T: Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Nosit helmu, chrániče a rukavice. Taky je dobrý mít tenisky, protože to se pak líp šlape. No a když se jezdí po silnici, tak se jezdí vpravo. A když se odbočuje, tak se musí zvednout ta ruka, kam chci odbočit, aby ty auta věděli, že tam budu zahybat.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Vejfuny od aut. Odpadky v moři. Kácení stromů, protože se plejtvá papírama, a taky protože se pořád někde stavěj další domy a už na ně není místo.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: Kdyby všichni jezdili elektrickýma autama, anebo chodili pěšky nebo na kole. No, a neměly by se kácet ty stromy, spíš by se měli vysazovat další nový, ale už není moc místo kde.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Za tornáda. *(Směje se.)* Ale to se tady asi nestane.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba bouřka nebo silný vítr.

R: To se musíme honem někam schovat. Ale záleží, jak je ta bouřka silná. Protože když je jenom trochu, tak se dá dojít prostě domu. Ale kdyby byla silná a bylo hodně blesků, tak je lepší se schovat někde blízko jako pod střechu nebo stromy, abysme se schovali před těma bleskama.

Respondent [18]: dívka, 5. třída

T: Baví tě škola?

R: Jo.

T: Jaký předmět tě baví nejvíce?

R: Všechny.

T: A stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: Ne.

T: A kdyby tě bolelo třeba za krkem nebo záda, víš, co bys mohla udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: Třeba se protahovat. Nejlepší je, když každý ráno vstanu, tak si jako udělat nějaký cvičení, aby se celé tělo protáhlo.

T: Co děláte na tělocviku?

R: Hrajeme míčovky.

T: A někdy i cvičíte?

R: To moc ne.

T: A děláte si nějakou rozcvičku?

R: Jo, děláme. To stojíme jako v kroužku a jeden cvičí a ostatní to opakujeme.

T: Když někdo předcvičuje rozcvičku, tak poznáš, když cvičí špatně?

R: My se opravujeme navzájem všichni.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: Legíny a tílko nebo tričko s krátkým rukávem. A nosím bílé tenisky, který jsou vysoký ke kotníku, abych si ho nezvrkla.

T: Co se podle tebe nesmí dělat v tělocvičně, protože by to bylo nebezpečné?

R: Dělat kotrmelce rovnou na zemi, když tam není žíněnka. Nebo celkově je dělat, když tam není učitel třeba ještě.

T: Chodíš plavat? Které plavecké styly umíš?

R: Prsa a znak.

T: Chodíš na nějaké sportovní soutěže?

R: Na erobik.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: Jo.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Sladkosti a pečivo. Nebo třeba když je teď zima, tak takový nízký boty. Jako takový, co končej pod kotníkem. Nebo třeba sedět na zemi nebo na zastávce, když je to zmrzlý, to bych pak nemohla mít děti.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, jak bys odpověděla?

R: To bych si fakt nedala, to bych se mohla jít rovnou zabít.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byla u situace, kdy se někdo zranil?

R: Viděla jsem bouračku auta s autobusem. Ale nevím, jestli tam byl někdo zraněnej.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: Třeba naražená ruka nebo koleno.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Otevřený zlomení nohy nebo zlomená páteř. To je pak na vozejk.

T: Na jaké číslo bys volala, když bys přišla k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: 155.

T: A co bys řekla do telefonu?

R: Co se stalo a kde sem.

T: Co bys dělala, kdybys u sebe neměla mobil?

R: Běžela bych někoho hledat.

T: Jak bys se zraněnému snažila pomoci?

R: Zjistila bych jestli je při vědomí. Když by mi neodpovídal, tak bych zjistila, jestli dechává. A kdyby ani nedechal, tak by mu asi nebilo srdce. Takže bych mu musela mačkat hrudník, dokud by nepřijela ta záchranka.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: Plavat jen dokud se necejtim unavená a neplavat moc daleko třeba v moři, aby sem měla sílu vrátit. Nebo je jako lepší plavat tam, kde stačím nohama na zem.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Někdy pěšky a někdy autem. Třeba teď jak je zima, tak jezdíme autem.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnících? Zkus nějaké vyjmenovat.

R: Chodit na pravý straně po chodníku. A když se musí jít po silnici, kde jezděj auta, tak se zase musí chodit na levý straně, abysme šli jako proti těm autem. Večer, když se jde někde, kde nejsou lampy, tak musí bejt chodec označenej reflexní páskou, aby byl vidět.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: Třeba přecházet dálnici. Nebo chodit třeba po cestách v lese, který nejsou označený žádnou barvou.

T: Na jaké místo ven bys šla hrát hry? Sama nebo s kamarády.

R: Chodíme s holkama ke skejtparku si sednout.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: Jenom s lidma, který znám.

T: Jezdíš venku na kole? Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Já moc často nejezdím, ale vím, že člověk na kole musí mít helmu. A na tom kole musí bejt odrazky a světla. Jo a nesmí se na kole jezdit po chodníku, ale po silnici.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Ničení přírody stavěním novejš domů nebo obchodů. Se kvůli tomu zbytečně ničí tráva, aby byly třeba další silnice. Nebo třeba jsem viděla v televizi, jak je moře plný odpadků, to za chvíli budeme ty odpadky i jíst.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: Šetřit přírodu co nejvíc, nekácet pořád stromy. A když prostě se nasbíraj ty odpadky, tak je nevyhazovat do moře, ale prostě je nějak zmáčknout a někde je zakopat třeba.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Asi když je bouřka nebo vichřice.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba ta bouřka nebo silný vítr.

R: Za bouřky je potřeba se schovat někam do hustýho lesa, protože ty blesky přitahujou vysoký stromy, kterou jsou sami třeba na poli nebo prostě jsou samotný. Takže není dobrý chodit k takovym stromum blízko, ale jít třeba do křoví nebo hledat prostě nějakěj barák.

b) Rozhovory se žáky na Základní škole a Mateřské škole Dolní Břežany.

Respondent [19]: chlapec, 1. třída

T: Baví tě škola?

R: Ano.

T: Jaký předmět tě baví nejvíce?

R: Všechny mě baví.

T: Tak to je super. A stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: Ne.

T: A kdyby tě třeba bolely záda nebo za krkem, víš, co bys mohl udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: Ne.

T: Určitě máte tělocvik. Co na něm děláte?

R: Hrajeme s míčem. Že s ním jako házíme.

T: A někdy i cvičíte?

R: Jo.

T: A co děláte za cvičení, kromě házení míčem?

R: *(Přemýšlí.)* No na začátku cvičíme všichni nějaký věci.

T: Takže máte rozcvičku. A předcvičuje ji vaše paní učitelka, nebo třeba někdy vymýšlíte cviky vy?

R: Pani učitelka.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: Já mám tepláky a tričko.

T: Umíš plavat? Které plavecké styly umíš?

R: Když je léto, tak se koupou v bazénu. A umím se potápět.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: *(Pokrčí ramena.)* Asi jo.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Bonbony, protože se po nich kazí zuby.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, co bys odpověděl?

R: To nevim. To ještě nemůžu.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byl u situace, kdy se někdo zranil?

R: Našeho psa srazilo auto a měl zlomený dvě nohy.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: *(Přemýšlí.)* Když do mě někdo strčí a pak mě z toho bolí něco.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Když si někdo zlomí ruku nebo nohu nebo mu teče krev.

T: Na jaké číslo bys volal, když bys přišel k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: Já nemám mobil.

T: Co bys mohl teda udělat, když u sebe nemáš mobil?

R: Čekal bych, jestli přijde někdo s mobilem.

T: Jak bys se zraněnému snažil pomoci?

R: Já bych se ho ptal, kde ho to bolí a co se mu stalo.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: Neutopit se.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: My chodíme s babičkou pěšky.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnících? Zkus nějaké vyjmenovat.

R: To se chodí po chodníku. A na zelenou.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: Asi někam daleko do lesa. Třeba už by byla tma, tak by tam nebylo vidět.

T: Na jaké místo ven bys šel hrát hry? Sám nebo s kamarády.

R: Na zahradu nebo na dětský hřiště na prolejšačky.

T: A když jste venku, s kým můžeš mluvit?

R: S těma kamarádama nebo s rodičema.

T: Jezdíš venku na kole? Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Jo, už jezdím i bez koleček. A hlavně musím mít na hlavě helmu, abych si když tak nerozbil hlavu.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Třeba mobily a počítače, jak vysílají signály, tak to škodí přírodě.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: Mít všechny mobily vypnutý, ale to by bylo asi těžký, protože by si pak lidi nemohli volat.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Když prší.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba bouřka nebo silný vítr.

R: No dá se někde schovat, nebo když neprší hodně, tak si dát kapucu a běžet domu.

Respondent [20]: chlapec, 1. třída

T: Baví tě škola?

R: Mega.

T: Jaký předmět tě baví nejvíce?

R: Úplně mega všechny.

T: To je dobře. A stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: Nee, já sem v pohodě.

T: A když by tě něco bolelo, třeba za krkem nebo záda, víš, co bys mohl udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: Asi bych si na to tlačil, dokud by to nepřestalo, no.

T: Baví tě ve škole tělocvik?

R: Jo, hrozně moc.

T: Co na tělocviku děláte?

R: Hrajeme vybiku.

T: A někdy i cvičíte?

R: Ne.

T: A děláte si rozcvičku nějakou?

R: Jo, to jo, ale to je nuda.

T: Má rozcvičku vaše paní učitelka, nebo třeba někdy vymýšlíte cviky vy?

R: Pani učitelka.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: Krátký kalhoty a dres jako triko, protože v tom se nepotím. A na nohy musím nosit jakoby boty, který to... který maj jako bílej spodek.

T: Chodíš plavat?

R: Moc ne, chodim třeba někdy do akvaparku.

T: Jaké plavecké styly umíš?

R: Prsa.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: Asi jo. Protože tím posiluju srdce.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Kouření nebo pivo.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, co bys odpověděl?

R: Že mi ještě není osumnáct, takže nesmím.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byl u situace, kdy se někdo zranil?

R: Ne.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: Když spadnu a odřu si nohu.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Když dostanu sádku, protože si třeba něco zlomím nebo otočím.

T: Na jaké číslo bys volal, když bys přišel k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: 112.

T: A co bys řekl do telefonu?

R: Co se stalo. A číslo domu. A jak se tam jede.

T: Co bys dělal, kdybys u sebe neměl mobil?

R: Šel bych pro pani učitelku nebo pro nějaký týpky, kdyby tam kolem byli.

T: Jak bys se zraněnému snažil pomoci?

R: Asi bych ho jako přikryl, protože kdyby ležel na zemi, tak by mu byla zima.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: Nevím.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Občas pěšky a občas autem.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnicích? Zkus nějaké prosím vyjmenovat.

R: Pořád se rozhlížet, když přecházím. A když jdu na zebru, tak musím nejdřív zmáčknout ten čudlík, jako to červený, a pak jít, když je tam zelená. A nesmí se chodit, tak kde ta zebrá není.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: Na silnici. Nebo třeba do lesa, kde to neznám.

T: Na jaké místo ven bys šel hrát hry? Sám nebo s kamarády.

R: Do skejtu na hřiště.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: Jen s kámošema, nebo jako jinýma stejně starýma.

T: Jezdíš venku na kole? Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Musím mít hlavně helmu na hedce.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Ty špinavý lidi, co se někde večer válejí a pak tam házejí na zem ty hnusné krabice. Pak tam musí ten pán, no, ten v takový ty vestě, tam musí to uklízet.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: To nevím... Asi sázet nové kytky a stromy.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Za mega slejváku, když to je jak provázky.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba bouřka nebo silný vítr.

R: Když je bouřka i s bleskama, tak se nesmí chodit venku, protože by se jinak do někoho mohl trefit ten blesk. To se musí jít nějak do nějakýho baráku, třeba do Tesca.

Respondent [21]: chlapec, 2. třída

T: Baví tě škola?

R: Moc ne.

T: Jaký předmět tě baví nejvíce?

R: Tělocvik.

T: Aha a je nějaký předmět, který tě nebaví?

R: Čeština.

T: A stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: Občas hlava.

T: A když tě bolí hlava, nebo kdyby tě třeba bolely záda nebo za krkem, víš, co bys mohl udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: Aby mě nebolela hlava, tak musím hodně pít. A kdyby mě bolel krk, tak si prostě jako podepřu hlavu rukou, aby mě to nebolelo.

T: Stačí to udělat jednou? Nebo je to lepší pravidelně?

R: Když mě to bolí, tak je dobrý to dělat.

T: Baví tě ve škole tělocvik?

R: Jo.

T: Co na tělocviku děláte?

R: My teď chodíme plavat.

T: Které plavecké styly umíš?

R: Prsa a krále.

T: A když jste v tělocvičně, děláte si nějakou rozcvičku?

R: Jo, myslím, že jo.

T: Má rozcvičku vaše paní učitelka, nebo třeba někdy vymýšlíte cviky vy?

R: Pani učitelka.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: Hlavně musím mít bílý boty, aby to nešpinilo v hale podlahu.

T: Chodíš na nějaké sportovní soutěže?

R: Na fotbale máme zápasy a turnaje.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: Nevim.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Kouření.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, jak bys reagoval?

R: Já bych si teda fakt nedal. Mě vadí i když někdo třeba vedle mě si to vezme a kouří, protože to pak musím jít pryč, abych to nedejchal.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byl u situace, kdy se někdo zranil?

R: Jo. To, když jednou táta sekal dřevo, protože jsme chtěli zatopit vevnitř v takovém tom ohni. Tak on sekal sekerou a seknul se do palce. U nohy. A strašně mu tekla krev. Mě z toho bylo špatně.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: Asi zlomená ruka třeba, to je docela v pohodě.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Ten useknutej palec je hodně těžký zranění. Protože při tom teče hodně krve, a to třeba může všechna vytéct.

T: Na jaké číslo bys volal, když bys přišel k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: 155.

T: A co bys řekl do telefonu?

R: Jak se menuju. Kolik mi je. Jo...taky jak se menuje kamarád.

T: Co bys dělal, kdybys u sebe neměl mobil?

R: Šel bych najít rodiče.

T: Jak bys se zraněnému snažil pomoci?

R: Kdyby mu třeba tekla ta krev, tak bych mu to do něčeho zabalil. Nebo jako prostě bych se to snažil ucpat.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: Nosit plavky hlavně, protože kdyby se šel koupat někdo úplně oblečený, tak kdyby to bylo mokré, tak by ho to táhlo dolu. Já to viděl na internetu, když tam dva lidi měli svatbu, tak ta pani spadla do jezera a ty šaty jí tahaly dolu.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Někdy autem, ale taky někdy pěšky.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnících? Zkus nějaké vyjmenovat.

R: Chodit pomalu a neběhat po silnici, kde jezdějí auta. To nevádí jenom na takovejch jako malejch silnicích.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: Nevím.

T: Na jaké místo ven bys šel hrát hry? Sám nebo s kamarády.

R: My chodíme pařit na počítači Majnkraft a to sme vevnitř. Když chodíme ven, tak jdeme třeba se projít na náměstí a zpátky a chytáme přitom pokémony.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: S nikým.

T: Jezdíš venku na kole? Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Nosit helmu.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Že lidi sekaj v lese stromy a větve a pak to nechávají shořet. Nebo když třeba nasbíraj odpadky, tak je pak daj na hromadu a taky je nechaj shořet, to pak kouří černě a je to špatný, protože tím umíraj další stromy.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: Nesekat nic v lese a nezapalovat oheň z těch odpadků.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Když strašně moc mrzne. Když je třeba mínus 30. Protože to pak člověk může zmrznout. Takže když je teď zima, tak jezdíme všude autem, protože tam se dá topit.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba bouřka nebo silný vítr.

R: Když je bouřka, tak se musím schovat před bleskama.

Respondent [22]: dívka, 2. třída

T: Baví tě škola?

R: Baví.

T: Jaký předmět tě baví nejvíce?

R: Mmm, asi tělocvik.

T: Aha a je nějaký předmět, který tě nebaví?

R: To asi ne.

T: To je dobře. A stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: Jako možná trochu tady ten prst (*ukazuje na ukazovák na pravé ruce*). Ale to jenom občas. Třeba když jako dlouho píšu, a to pero se mi jakoby tlačí na ten prst, tak to tam pak bolí.

T: A když tě bolí ten prst, anebo když by tě třeba bolely záda nebo za krkem, víš, co bys mohla udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: Asi bych zkusila myslet na to, že musím sedět rovně. Protože záda bolí, když někdo sedí křivě. Jako když má ty záda kulatý.

T: Stačí to udělat jednou? Nebo je to lepší pravidelně?

R: No jako co nejčastěji.

T: Co děláte na tělocviku?

R: Chodíme plavat.

T: A někdy i cvičíte?

R: No teď ne.

T: A když jste v tělocvičně, má rozcvičku vaše paní učitelka, nebo třeba někdy vymýšlíte cviky vy?

R: No na začátku paní učitelka vždycky.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: Já teď nosím hlavně plavky, ručník a mejdlo.

T: Říkala jsi, že chodíš plavat. Které plavecké styly umíš?

R: Ještě žádný neumím úplně dobře jako, ale učím se prsa.

T: Chodíš na nějaké sportovní soutěže?

R: No třeba se chodím koukat, když je na náměstí taková ta soutěž, jak se tam hází ty koule. Já si teď nemůžu vzpomenout, jak se to menuje. Myslím, že nějak penk nebo tak.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: Ano.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: No takže... hlavně jíst hodně sladkejš věcí, jako bonbony, čokoládu, vajíčka a tak. Pak musí lidi chodit často na procházky. My chodíme třeba se psem. Aby se hejbali, protože když se někdo nehejbe, tak to taky škodí zdraví.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, jak bys reagovala?

R: Já bych řekla, že nechci. Protože kouření i panák škodí zdraví.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byla u situace, kdy se někdo zranil?

R: No já jsem u toho nebyla, když se to stalo, ale jednou přišla mamka domu se zavázanou rukou, protože uklouzla, když vystupovala ven z autobusu a měla tam jako hodně rozdrobený ty kosti na ruce.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: No to je asi když by mě třeba něco bolelo, ale nebylo by to vidět. Jako třeba když mě bolí občas hlava, nebo když třeba zakopnu o židli a pak mě bolí trochu noha nebo ty prsty.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Třeba jako ta zlomenina, co měla mamka. Protože tu ruku dlouho nemohla používat a taky se jí to hrozně dlouho léčilo.

T: Na jaké číslo bys volala, když bys přišla k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: Buď na 112 a kdyby to tam nikdo nebral, tak na 155.

T: A co bys řekla do telefonu?

R: Jak se to tomu člověku stalo a kde se mu to stalo. Pak bych ještě řekla, jak se menuje ten pán, co je zraněnej.

T: Co bys dělala, kdybys u sebe neměla mobil?

R: To nevím.

T: Jak bys se zraněnému snažila pomoci?

R: Podle toho, co se mu stalo. Ale hlavně aby mu netekla krev. Kdyby jo, tak bych mu to musela něčím jako zavázat.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: Nechodit kolem bazénu jen tak, prostě jenom když někam potřebuju přejít, a to musím chodit pomalu. A když třeba někdo už umí dobře plavat, tak může skákat jenom tam, kde se může. Ale ten, kdo plavat umí jenom trochu, tak nesmí skákat.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Jak kdy, my to střídáme.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnících? Zkus nějaké vyjmenovat.

R: Nesmí se chodit po silnici, ale jenom po chodníku, kterej je pro lidi. A musí se chodit v nějakym oblečení, který je venku dobře vidět, aby nás jako viděly ty jiný auta. A když už je třeba tma, tak by měl mít každej baterku na čele.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: Třeba lézt na stromy nebo na nějaký baráky.

T: Na jaké místo ven bys šla hrát hry? Sama nebo s kamarády.

R: My se s kamarádkama navštěvujem spíš doma. Že jako já jdu buď k ní, anebo ona může jít k nám.

T: Jezdíš venku na kole? Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: To jezdím jenom v létě o prázdninách s rodičema. Taťka naloží kola na střechu auta a jedeme s nima na chalupu a tam jezdíme. Musí se jezdit pomalu, ale zase ne moc, aby se nebrzdili ostatní lidi.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: V těch krámech, jak jsou ty kytky hodně, tak to je špatný. Protože se takhle trhá hrozně moc kyttek, který tam pak už nerostou.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: Sázet nový kytky a tolik jich v těch krámech neprodávat.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Když je třeba vichřice, jako ten hodně rychlej vítr.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba bouřka nebo ten silný vítr.

R: Podle mě je nejlepší se schovat na bobek. Jakože si sednou a schovat se, protože ten vítr fouká velký věci. Nebo třeba i malý. Ale ty prostě lítaj a můžou někoho praštit.

Respondent [23]: dívka, 2. třída

T: Baví tě škola?

R: Docela jo.

T: Jaký předmět tě baví nejvíce?

R: Asi všechny.

T: Stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: Ne.

T: A když by tě bolely záda nebo za krkem třeba, víš, co bys mohla udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: No mamka mi to doma namasíruje, když mě to bolí.

T: Baví tě ve škole tělocvik?

R: Jo.

T: Co na tělocviku děláte?

R: Chodíme na plavčo.

T: Když jste cvičili v tělocvičně, tak měla rozcvičku vaše paní učitelka, nebo jste třeba někdy vymýšleli cviky vy?

R: To paní učitelka ukazuje, co se má cvičit.

T: Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: Nějaký sportovní oblečení a pevný boty, třeba na kaničky.

T: Když chodíte plavat, tak které plavecké styly umíš?

R: Umím docela dobře prsa.

T: Chodíš na nějaké sportovní soutěže?

R: Chodím na volejbal a tam máme někdy i zápasy.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: Má.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Kouření.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, jak bys odpověděla?

R: Já bych si nedala, bych se možná poblila.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byla u situace, kdy se někdo zranil?

R: Jo, když nějaký chlap koukal na semafor, a ne na nás, tak do nás narazil. A jako nic se nestalo, ale třeba za tejdén začal mamku bolet krk a pak přišli na to, že mě pohnutou krční páteř.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění, které se může stát lidem?

R: Že si někdo třeba vykloubí kotník.

T: A jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Že jako hodně moc těžký je, když jako to je hodně krvavý.

T: Na jaké číslo bys volala, když bys přišla k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: 155.

T: A co bys řekla do telefonu?

R: Kde sme, co stalo, kdo jsme a jak se to stalo nebo když jsme to neviděli, tak je na tom ten člověk.

T: Co bys dělala, kdybys u sebe neměla mobil?

R: Já bych zkusila jít někoho najít dospělýho, jestli nemá mobil, a jestli by nemohl zavolat.

T: Jak bys se zraněnému snažila pomoci?

R: No musela bych mu dejchat do pusy.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: Nesmí se kolem bazénu běhat.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Jak kdy, ale spíš jezdím autem.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnících? Zkus nějaké vyjmenovat.

R: Že máme chodit po chodníku a když deme po chodníku dva, tak se tam nemáme strkat.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: Třeba tam, kde se hodně vraždí. To je třeba v Sýrii.

T: Na jaké místo ven bys šla hrát hry? Sama nebo s kamarády.

R: Na stezku nebo na hřiště.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: Já se nesmím bavit s cizíma lidma.

T: Jezdíš venku na kole? Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Jo. Vzít si helmu a když tak chrániče, ale ty nejsou povinný. A když přijíždíme na křižovatku, tak se pořádně rozhlídnout.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Třeba když hodíte do přírody plasty.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: Můžeme jí třeba zalejvat a nezabíjet zvířata.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Třeba když padaj kroupy.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba bouřka nebo silný vítr.

R: Můžeme nosit třeba kšiltovku, aby nám to chránilo hlavu. A když jako bude hodně foukat, tak abychom prostě si vzali nějaký silný oblečení, aby to nám to neprofouklo.

Respondent [24]: chlapec, 3. třída

T: Baví tě škola?

R: Záleží na předmětu.

T: Jaký předmět tě baví nejvíc?

R: Tělák.

T: Jaký nejmín?

R: Čeština. Protože tam je samý psaní a čtení. A já nemám rád psaní.

T: Stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: Jo, bolí mě ta ruka, jak pořád píšeme.

T: A kdyby tě například bolely záda nebo za krkem, víš, co bys mohl udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: No, když mě ta ruka takhle bolí, tak já si s ní občas jako za kroutím, aby se jí ulevilo.

T: Stačí to dělat jednou když tě to bolí? Nebo je to lepší pravidelně?

R: Pravidelně. Ale je to hrozná nuda.

T: Co děláte na tělocviku?

R: Hrajem vybiku nebo florbal.

T: A někdy i cvičíte?

R: Nejdřív na začátku běháme.

T: A děláte si nějakou rozcvičku?

R: Jo.

T: Má rozcvičku vaše paní učitelka, nebo třeba někdy vymýšlíte cviky vy?

R: Děláme my podle abecedy a každé dělá jeden cvik.

T: Když někdo předcvičuje rozcvičku, tak poznáš, když cvičí špatně?

R: Jo. Oni si z toho dělaj srandu někdy. A někdo neumí ani tou rukou kroutit.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: Hlavně sálovky. Ty musej mít světlou podrážku.

T: Co je nebezpečný dělat v tělocvičně?

R: No, když se třeba dělaj na začátku ty kolečka, tak se tam nesmí strkat.

T: Chodíš plavat? Které plavecké styly umíš?

R: No moc ne, jenom třeba do akvaparku. To druháci to maj dobrý, že choděj plavat, tam chodí můj brácha do da Vinči teď. Ale stejně umim všchnomožný.

T: Chodíš na nějaké sportovní soutěže?

R: Já chodím na basket a na ten chodíme na zápasy.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: Jo.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Drogy a hamburgry.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, jak bys reagoval?

R: No to bych si nikdy nedal, to je nezdravý a může se to stejně až od patnácti nebo od osmnácti.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byl u situace, kdy se někdo zranil?

R: Jo, jo. To bylo tady před školou jednou. Když tam byl ráno zmatek, když začínala škola, tak tam jedno auto jako couvalo a druhý akorát přijíždělo a oni nestihli zabrzdit, tak se srazily. Ale nikomu se nic nestalo.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: Malý zranění je třeba jenom když spadnu.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Když se stane něco s páteří, třeba si to zlomí.

T: Na jaké číslo bys volal, když bys přišel k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: 155.

T: A co bys řekl do telefonu?

R: Co se stalo a kde jsme a jak dlouho už tam jsme.

T: Co bys dělal, kdybys u sebe neměl mobil?

R: Šel bych hledat někoho v okolí, jestli nemá mobil.

T: Jak bys se zraněnému snažil pomoci?

R: Kdybych nevěděl, co se mu stalo, tak nevím, jak bych mu pomoch.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: Plavat jenom tam, kde stačím.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Autem.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnících? Zkus nějaké vyjmenovat.

R: Že řidiči aut do nás nesmí vjet, protože máme přednost, a navíc auto jsou silnější, takže víc vydržejí, než lidi.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: Někam, kde je jako fakt hodně aut.

T: Na jaké místo ven bys šel hrát hry? Sám nebo s kamarády.

R: Na náměstí.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: S kamarádama nebo třeba se strejdou a tetou.

T: Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Je dobrý mít vybavený kolo, jako všechny odrazky a tak, a když vjíždíme na křižovatku, tak se rozhlídnout.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Palmovej olej.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: Ignorovat ten palmovej olej, jakože nekupovat si jídlo, kde ten palmovej olej je. Stejně to není zdravý.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Když je tornádo.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba bouřka nebo silný vítr.

R: Utíkat domu.

Respondent [25]: dívka, 3. třída

T: Baví tě škola?

R: Jo.

T: Jaký předmět tě baví nejvíce?

R: Tělák.

T: Jaký předmět tě baví nejméně?

R: Čeština.

T: A stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: No třeba někdy hlava.

T: A kdyby tě bolelo třeba za krkem nebo záda, víš, co bys mohla udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: No je dobrý se hejbat. A dobrý třeba je, když hrajeme krále počtářů, to počítáme a pořád vybíháme z lavice k tabuli a tak.

T: Co děláte na tělocviku?

R: Hrajeme míčovky.

T: A někdy i cvičíte?

R: Taky, běháme třeba ve skupinkách na čas.

T: A děláte si nějakou rozcvičku?

R: Jo.

T: Kdo předcvičuje rozcvičku?

R: My se střídáme.

T: Když někdo předcvičuje rozcvičku, tak poznáš, když cvičí špatně?

R: Jo, on někdo třeba dělá, že jako nemůže ohnout třeba loket nebo tak.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: No prostě jako nějaký sportovní, ve kterým se dobře hejbe.

T: Co se podle tebe nesmí dělat v tělocvičně, protože by to bylo nebezpečné?

R: No my tam máme v hale žebřiny a na ty by se nemělo lízt, když tam není učitel, ale oni to stejně všichni dělají.

T: Chodíš plavat? Které plavecké styly umíš?

R: No moc nechodím, ale byla jsem s mámou na Martiniku o Vánocích a tam jsme hodně plavali. Hlavně prsa.

T: Chodíš na nějaké sportovní soutěže?

R: Na zápasy s volejbalem.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: Jo.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Když třeba hodně jíme a málo sportujeme, ale je třeba dobrý, když aspoň často chodíme.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, jak bys odpověděla?

R: Že to není zdravý a že to nechci.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byla u situace, kdy se někdo zranil?

R: No já jsem šla jednou ze železnejch schodů, a tam byl natažený provázek a já sem ho neviděla a zakopla jsem o něj. A jak jsem padala, tak jsem se bouchla do hlavy a rozsekla si jí.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: Když třeba ukloužnu venku na ledu a narazím si zadek. To se mi minule stalo, ale to není vážný.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Když sem měla třeba rozbitou tu hlavu. A museli mi to pak v nemocnici šít.

T: Na jaké číslo bys volala, když bys přišla k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: 155.

T: A co bys řekla do telefonu?

R: Kde sem, co se komu stalo a název té ulice, kde sme.

T: Co bys dělala, kdybys u sebe neměla mobil?

R: Šla bych hledat někoho, kdo ho má.

T: Jak bys se zraněnému snažila pomoci?

R: Mohla bych mu dát první pomoc. Takže kdyby byl v bezvědomí, tak bych mu dala masáž srdce.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: No, chodit do bazénu jenom, když umím plavat. A když jsme v tom velkym bazénu, tak plavat jenom v těch pruzích, co tam jsou označený.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Většinou chodíme pěšky, protože bydlíme jenom kousek od školy. Asi tak pět minut.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnících? Zkus nějaké vyjmenovat.

R: Chodit pomalu a jenom tam, kde je to označený, že je to pro lidi, co jdou pěšky.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: Třeba někam na skálu nebo do jeskyně, kde by mohly padat kameny.

T: Na jaké místo ven bys šla hrát hry? Sama nebo s kamarády.

R: Na náměstí nebo ke skejtparku.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: Třeba se sousedama.

T: Jezdíš venku na kole? Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Jezdit mimo silnice, kde jezdí auta. A mít na tom kole světla.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Hodně ty plastový odpadky, hlavně ty pytlíky.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: Kdyby se ty plasty přestaly vyrábět, tak to by přírodě hodně pomohlo.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Když je třeba bouřka nebo třeba padaj kroupy.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba ta bouřka nebo silný vítr.

R: Někde se schovat, ale hlavně se nesmí sedět pod vysokým stromem opuštěným, nebo ležet třeba na poli.

Respondent [26]: dívka, 3. třída

T: Baví tě škola?

R: Jo, je to tu hezký.

T: Jaký předmět tě baví nejvíce?

R: Matika.

T: Jaký předmět tě baví nejméně?

R: Prvouka.

T: A stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: My jako nesedíme celou dobu. My třeba sedíme v kroužku někdy a tak.

T: A kdyby tě bolelo třeba za krkem nebo záda, víš, co bys mohla udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: Na to je dobrá jóga.

T: A je to dobrý dělat jednou nebo pravidelně?

R: No já to dělám každý den. Ráno jógu a odpoledne tancování.

T: Co děláte na tělocviku?

R: Hrajem vybiku.

T: A někdy i cvičíte?

R: No asi jednou jsme to dělali, ale teď třeba děláme, jak daleko uběhneme ty kolečka. Nebo někdy skáče přes kozu.

T: A děláte si nějakou rozcvičku?

R: Jo.

T: Kdo předcvičuje rozcvičku?

R: No, jako někdo z nás.

T: Když někdo předcvičuje rozcvičku, tak poznáš, když cvičí špatně?

R: My jako děláme pořád ty stejný, tak už je umíme. Ale jako když třeba Tea cvičí špatně, tak to vidím.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: Hlavně kraťasy, aby jako nebylo horko. A mít boty na kaničky, ale to jako taky není bezpečný, protože si na ně můžeme šlápnout.

T: Co se podle tebe nesmí dělat v tělocvičně, protože by to bylo nebezpečné?

R: Nehoupeme se na žebřinách, protože by se nám mohlo něco stát. Anebo třeba nelízt do takových sítí.

T: Chodíš plavat? Které plavecké styly umíš?

R: Jo, my chodíme plavat s mamkou. Třeba na Chodov. Umim nejvíc toho kraula, prsa a takový to na zádech.

T: Chodíš na nějaké sportovní soutěže?

R: Já chodim na vystupování s tancováním.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: To je hodně zdraví, se totiž léčí tělo.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Chipsy a takový ty sladký věci. No prostě být bábovka.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, jak bys odpověděla?

R: Já bych udělala ne děkuji. Ale třeba kdybych si mohla dát trochu vína od mamky, to bych si asi dala.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byla u situace, kdy se někdo zranil?

R: Jo, to se stalo na Přimdě, když tam omdlela jedna holka. Ale tam byly trenéři. Já tam jenom procházela.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: Třeba když jenom si zlomíš ruku.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Zlomenina páteře nebo hned umření.

T: Na jaké číslo bys volala, když bys přišla k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: 155.

T: A co bys řekla do telefonu?

R: Adresu a potom co se stalo.

T: Co bys dělala, kdybys u sebe neměla mobil?

R: Šla bych hledat někoho dospělýho.

T: Jak bys se zraněnému snažila pomoci?

R: Třeba kdyby tam někdo omdlel, jako ta holka, tak bych třeba zkusila vzít vodu studenou a polejt jí.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: Plavat jenom tam, kde jde šlápnou na zem.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Bohužel autem, protože mamka pak jezdí do práce.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnících? Zkus nějaké vyjmenovat.

R: Třeba že by se nesmělo stoprocentně bourat schválně. A dávat pozor, kde je jaká značka.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: Někde kde jsou lupiči nebo vrazi.

T: Na jaké místo ven bys šla hrát hry? Sama nebo s kamarády.

R: My chodíme do parku.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: No jenom s někým koho znám. Ale kdyby mě někdo honil, tak bych musela už mluvit s někým jiným.

T: Jezdíš venku na kole? Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Jo. No, musíš mít helmu. A jezdit na silnici podle značek. A musíme jezdit vlevo. Nebo jako vpravo.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Když se solí silnice.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: Já bych zalívala a zasazovala nové kytky.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Třeba když jsou blesky.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba bouřka nebo silný vítr.

R: Takhle se schovat jako do kuličky nebo jako běžet pryč.

Respondent [27]: dívka, 3. třída

T: Baví tě škola?

R: Jo.

T: Jaký předmět tě baví nejvíce?

R: Matika.

T: Jaký předmět tě baví nejméně?

R: Čeština.

T: A stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: Ani ne.

T: A kdyby tě bolelo třeba za krkem nebo záda, víš, co bys mohla udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: No, nám pani učitelka říká, že když nás bolí třeba jako tady za krkem, tak můžeme dělat slepičku. To je jako že cukáme s hlavou dopředu a dozadu a máme ruce na ramenou a tlačíme je dolu.

T: Co děláte na tělocviku?

R: Hrajem vybiku.

T: A někdy i cvičíte?

R: Jo, třeba skáčeme přes kozu, ale to nesnáším. Se tam vždycky zaseknu.

T: A děláte si nějakou rozcvičku?

R: Jo.

T: Kdo předcvičuje rozcvičku?

R: Někdo z nás. Jako z dětí.

T: Když někdo předcvičuje rozcvičku, tak poznáš, když cvičí špatně?

R: Jo. My cvičíme ale pořád stejně cviky většinou, takže už je všichni umí.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: Já nosím takový jako upnutý tepláky, ale jako hejbe se mi v nich dobře, jako kdyby byly volný. A nosím boty na zip.

T: Co se podle tebe nesmí dělat v tělocvičně, protože by to bylo nebezpečné?

R: Třeba se na něco všet. Nebo třeba když skáčeme přes tu kozu, tak se strkat v tý frontě nebo když někdo jako vybíhá.

T: Chodíš plavat? Které plavecké styly umíš?

R: Nechodím plavat. Teď to mají dobří druháci, ty choděj plavat. Tam chodí můj brácha a chodí plavat do da vinčí. My jsme dřív nechodili, oni mají štěstí. Jinak umím plavat prsa docela dobře.

T: Chodíš na nějaké sportovní soutěže?

R: Chodím na tancování a s tím chodíme někdy o víkendech jako na vystoupení.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: Jo, to určitě.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Když nesportujeme a třeba jenom sedíme dlouho u televize a jíme.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, jak bys odpověděla?

R: Že je to hnusný, ať mi to nedávaj.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byla u situace, kdy se někdo zranil?

R: Ne. Jenom jsem třeba viděla, když jsme jeli v autě kolem, nějakou nehodu, že do sebe nabouraly auta.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: Jenom třeba odřenina.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Něco zlomenýho.

T: Na jaké číslo bys volala, když bys přišla k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: 155.

T: A co bys řekla do telefonu?

R: Adresu, méno, jaký zranění se stalo a to...no to je asi všechno.

T: Co bys dělala, kdybys u sebe neměla mobil?

R: Kdyby to bylo třeba ve škole, tak bych šla pro pani učitelku. A kdyby to bylo třeba na tréninku, tak bych šla pro trenéra nějakýho. A kdyby to bylo venku, tak... tak bych zkusila chvíli čekat, jestli kolem nepůjde nějaký dospělej, kterej má mobil.

T: Jak bys se zraněnému snažila pomoci?

R: Kdyby měl třeba něco zlomenýho, tak bych se snažila ho držet v klidu, i kdyby ho to bolelo, aby třeba si to ještě víc nerozbil.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: Umět plavat. A když jako někdo neumí, tak musí nosit takový ty pásky, jak nadnášej nad vodou.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Jezdíme autem, protože skoro nikdy nestíháme.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnicích? Zkus nějaké vyjmenovat.

R: No musíme se dívat pořád kolem sebe. A chodit jenom tam, kde jsou jako značky, že můžeme chodit pěšky. Takže se třeba nesmí na silnici a tak.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: Někde do nějakých opuštěných budov. Protože tam by mohli být buď nějaký jako lidi, co berou drogy nebo třeba, když by ta budova byla stará, tak by mohla spadnout.

T: Na jaké místo ven bys šla hrát hry? Sama nebo s kamarády.

R: Do parku nebo na náměstí.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: No jako radši s nikým, ale třeba dobrý den je slušný říct každému.

T: Jezdíš venku na kole? Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Jo, jezdím. Třeba jako jezdit hlavně po cyklostezkách, jako je třeba na Zbraslavi. A když je mokro, třeba že pršelo, tak jezdit hodně pomalu.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Odpadky, co se válí na zemi a v trávě.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: Třeba když půjdeme ven, tak si můžeme vzít doma pytlíky a jít se projít a po cestě ty odpadky sbírat.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: No, tady u nás to sice není, ale třeba když je tornádo, tsunami nebo zemětřesení.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba bouřka nebo silný vítr.

R: Musíme se rychle běžet někam schovat. Já bych asi jako hledala nějaký dům a zkusila zazvonit a zeptala bych se, jestli se u nich můžu chvíli schovat.

Respondent [28]: dívka, 3. třída

T: Baví tě škola?

R: Někdy jo a někdy ne.

T: Jaký předmět tě baví nejvíce?

R: Tělák.

T: Jaký předmět tě baví nejméně?

R: Asi matika. Tak mě nebaví ty slovní úlohy.

T: A stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: My nesedíme moc dlouho v lavici. Třeba někdy hrajeme krále počítařů, takže běháme. Nebo třeba děláme něco v kroužku.

T: A kdyby tě bolelo třeba za krkem nebo záda, víš, co bys mohla udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: Jo, můžu se protáhnout.

T: A je lepší to dělat pravidelně, nebo to stačí jednou?

R: Lepší je to určitě dělat každý den, aby se nám nezkracovaly svaly. Ale mě se třeba každý den nechce nebo na to zapomenu.

T: Co děláte na tělocviku?

R: Hrajeme nějaký hry. Většinou hrajeme vybiku. Ta mě baví nejvíc.

T: A někdy i cvičíte?

R: Jo, někdy jo. Ale jenom občas. Třeba teď někdy běháme a měří se nám čas.

T: A děláte si nějakou rozcvičku?

R: Jo.

T: Kdo předcvičuje rozcvičku?

R: Vždy někdo ze třídy.

T: Když někdo předcvičuje rozcvičku, tak poznáš, když cvičí špatně?

R: Jo, poznám. Třeba když si z toho někdo dělá srandu, nebo se třeba nesnaží.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: Nosim jako volný oblečení. Totiž musí bejt pohodlný, aby se v něm dalo dobře hejbat. Takže jako volný prostě, no. A taky boty na běhání, kterou jsou jako tvrdý.

T: Co se podle tebe nesmí dělat v tělocvičně, protože by to bylo nebezpečné?

R: Nesmíme šahat na takový ty vypínače, kde se ovládá světlo nebo třeba jak se spouští takový ty záclony, co rozdělujou tělocvičnu.

T: Chodíš plavat? Které plavecké styly umíš?

R: Moc nechodím plavat, protože teď není kam. Třeba v létě chodíme různě na koupáky nebo jezdíme někdy k moři. Plavat umím prsa a trochu pozadu.

T: Chodíš na nějaké sportovní soutěže?

R: Ne.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: Jo.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Třeba nějaký nezdravý jídl. To je třeba když se dělá v oleji nebo třeba když se v obchodě prodává ovoce, tak nějaký třeba když rostlo, tak stříkali něčím chemickým. Tak to je hodně nezdravý jíst.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, jak bys odpověděla?

R: Já bych si nedala, to taky škodí zdraví.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byla u situace, kdy se někdo zranil?

R: Mmm. Nevím. Asi jako jenom když ségra spadla z kola a měla odřenou nohu. A měla v tom jako ty kamínky ze země a mamka jí to čistila kartáčkem.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: Třeba když se jenom s někým srazím nebo spadnu, ale nic se mi nestane. Kdybych měla třeba jenom modřinu.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Když si třeba někdo něco hodně odře. Nebo třeba rozřízne. A teče z toho hodně krve.

T: Na jaké číslo bys volala, když bys přišla k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: 155.

T: A co bys řekla do telefonu?

R: Jak se menuju, kde se to stalo, no... a asi ještě kolik mi je.

T: Co bys dělala, kdybys u sebe neměla mobil?

R: Kdyby ten člověk, co je zraněnej byl vzhůru, tak bych mu řekla, ať tam chvíli počká a šla bych někoho hledat. Ale kdyby byl jako v bezvědomí, tak bych tam asi čekala, než někdo přijde.

T: Jak bys se zraněnému snažila pomoci?

R: Prostě bych se o něj jako starala, aby měl pohodlí a aby mu nebyla zima. Protože kdyby to bylo teď venku, tak by mohl umrznout.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: Chodit pomalu kolem bazénu hlavně. Mě se jednou na táboře stalo, že sme byli v akvaparku a honili sme se kolem bazénu a jak to bylo mokré, tak jsem upadla a měla sem hrozně velkou modřinu na noze vzadu.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Jak kdy. Ale teď v zimě spíš pěšky, protože to autu klouže.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnicích? Zkus nějaké vyjmenovat.

R: Když deme třeba velká skupina, když jdeme třeba někam se třídou, tak musíme jít ve dvojicích, abysme se vešli na chodník, a aby tam mohli chodit ještě další lidi. A taky se v těch dvojicích nesmíme strkat, aby třeba někdo nespádnul do silnice.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: Třeba když před tím foukal velkej vítr a polámal v lese stromy, tak není bezpečný chodit do toho lesa, protože tam ty stromy můžou pořád padat. Nebo třeba když jdeme do krámu nebo tak, tak se musí chodit po chodníku, a ne po silnici, kde jezdí auta.

T: Na jaké místo ven bys šla hrát hry? Sama nebo s kamarády.

R: Asi na zahradu.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: Když třeba potkáme nějaký kamarádky nebo nějaký sousedy, který známe.

T: Jezdíš venku na kole? Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Jezdim. Ale nesmim jezdit na silnice a prostě mezi auta. Jenom třeba na takových menších silnicích k parku. Nebo kolem lesa a tak.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Ta špína z aut. Protože všude kolem silnic je to černý a špinavý a ty kytky a stromy u silnice pak umíraj kvůli tomu.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: No, aby ty auta nedělaly tolik špíny a jezdily místo beznínu třeba na vodu. Nebo jako prostě na něco, co tý přírodě neškodí.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Když je bouřka s bleskama nebo třeba když je veliká chumelenice a není dobře vidět.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba ta bouřka nebo silný vítr.

R: Když jsou blesky, tak se co nejrychleji schovat někde pod střechu. Ale nesmí se hlavně pod strom, což je třeba někde jako sám, protože to blesky přitahuje.

Respondent [29]: chlapec, 4. třída

T: Baví tě škola?

R: Vůbec.

T: Jaký předmět tě baví nejvíc?

R: Jako matika nejvíc. Ta...jak se to menuje... logika.

T: Jaký nejmín?

R: Čeština.

T: Stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: Ne.

T: A kdyby tě například bolely záda nebo za krkem, víš, co bys mohl udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: My třeba někdy, když máme jinou pani učitelku, tak chodíme ven. A tam se jako hejbeme a to pomůže, aby nás nic nebolelo z toho, že dlouho sedíme.

T: Stačí to dělat jednou když tě to bolí? Nebo je to lepší pravidelně?

R: Asi pravidelně, ale moc mě to nebaví teda.

T: Co děláte na tělocviku?

R: My dřív běháme dvě nebo tři kolečka kolem tělocvičny a po tom někdy hrajeme vybiku a cvičíme.

T: A děláte si nějakou rozcvičku?

R: Jo.

T: Má rozcvičku vaše paní učitelka, nebo třeba někdy vymýšlíte cviky vy?

R: Spíš pan učitel.

T: Když někdo předcvičuje rozcvičku, tak poznáš, když cvičí špatně?

R: Jo. Třeba když neumí někdo dělat kliky, a jako když nemá to tělo rovně. Ale to spíš, když dostane za trest někdo, že zlobil.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: Já nosím kraťasy nebo telpláky. A pak nějaký boty, to je jedno jaký.

T: Co je nebezpečný dělat v tělocvičně?

R: Něco, co nám ublíží.

T: Chodíš plavat? Které plavecké styly umíš?

R: Já jsem dřív chodil na kurz plavání. A umim prsa, kraula, znak, motýlka i delfinový vlnění.

T: Chodíš na nějaké sportovní soutěže?

R: Jo, na fotbalový zápasy a turnaje.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: Jo. Ale jako jenom prostředně.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Cigarety. To kouřil totiž můj děda a pak umřel na rakovinu plic.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, jak bys reagoval?

R: Nikdy v životě bych si nedal.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byl u situace, kdy se někdo zranil?

R: Já viděl asi jenom v televizi, když někdo umřel. Ale ve skutečnosti sem viděl jenom jak si někdo zlomil malíček.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: Udělat si modřinu.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Těžký je useknout si nohu.

T: Na jaké číslo bys volal, když bys přišel k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: 155.

T: A co bys řekl do telefonu?

R: Že kde jsme, nejdřív jak se menujeme a pak kde sme.

T: Co bys dělal, kdybys u sebe neměl mobil?

R: Kouknul bych se, jestli nemá mobil ten zraněnej.

T: Jak bys se zraněnému snažil pomoci?

R: Když mu zapadne jazyk, tak nejdřív mu vystrčit jazyk. Ne, nejdřív ho štípnout do ucha, pak mu když tak vystrčit jazyk a pak ho pumpovat.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: No, tak jako hlavně neběhat.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Autem.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnících? Zkus nějaké vyjmenovat.

R: Nezabít se. A nosit s sebou telefon. A chodci nesmí chodit na silnici. Já jsem jednou ale viděl týpka, co si lehnul na silnici a všechny auta se mu vyhybaly.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: Na silnici, nebo do lesa.

T: Na jaké místo ven bys šel hrát hry? Sám nebo s kamarády.

R: Na hřiště. A když je zmrzlej rybník, tak můžeme jít bruslit.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: S tebou, protože už tě známe. (*Směje se.*)

T: Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Nezabít se. (*Směje se.*) Potřebujeme helmu a mít dobré brzdy, abychom mohli zastavit.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Sůl a palivo. A nejvíc škodí prostě ropa.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: Můžeme zalejvat kytky, sekat trávu, zasadit nový stromky a tak.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Za bouřky.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba bouřka nebo silný vítr.

R: Mmm. Běžím domu. Nebo se schovám pod strom. Se ho chytím a nepustím se.

Respondent [30]: chlapec, 4. třída

T: Baví tě škola?

R: De to.

T: Jaký předmět tě baví nejvíc?

R: Tělák. Teda když hrajeme florbal.

T: Jaký nejmín?

R: Anglina.

T: Stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: No ani ne.

T: A kdyby tě například bolely záda nebo za krkem, víš, co bys mohl udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: My se někdy protahujeme s pani učitelkou v matice společně, takže ona nám třeba ukazuje nějaký různý cvičení na to, abysme se protáhli.

T: Stačí to dělat jednou když tě to bolí? Nebo je to lepší pravidelně?

R: Pravidelně.

T: Co děláte na tělocviku?

R: Hrajem florbal. Nebo občas vybiku.

T: A někdy i cvičíte?

R: Někdy taky. Třeba skáčeme přes kozu. A na začátku vždycky běháme a protahujeme.

T: Má tu rozcvičku vaše paní učitelka, nebo třeba někdy vymýšlíte cviky vy?

R: No to většinou předcvičuje pan učitel.

T: Když někdo cvičí tu rozcvičku podle pana učitele, tak poznáš, když cvičí špatně?

R: Jo. Pan učitel nás opravuje, takže ty cviky už jakoby všichni docela umíme.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: Tepláky, aby byly hlavně volný a do haly musíme mít sállovky.

T: Co je nebezpečný dělat v tělocvičně?

R: No třeba se věšet na ty sítě, který tam oddělují ty části tělocvičny, nebo ty jak chrání okno.

T: Chodíš plavat? Které plavecké styly umíš?

R: My nechodíme. To mě fakt štvě. Bráchovi to teď vyšlo, že je ve druhý a oni choděj. Ale jako plavat umim i tak. Prsa i kraula.

T: Chodíš na nějaké sportovní soutěže?

R: Chodím se školou na florbalový zápasy.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: Jo.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Nečistota a různé nemoci.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, jak bys reagoval?

R: Jako říkal sem si, že to chci někdy ochutnat, jakože proč si to lidi dávají, ale vím, že se to může až od osmnácti, takže teď bych si ještě nedal.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byl u situace, kdy se někdo zranil?

R: Já si pamatuju jenom, jak jsem spadnul do rybníku, ale nic se mi nestalo.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: Tak jenom třeba když si něco narazím. Na florbale se to stává často, třeba když mě někdo sekne florbalkou do nohy.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Třeba rozseknutá hlava.

T: Na jaké číslo bys volal, když bys přišel k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: 155.

T: A co bys řekl do telefonu?

R: Jak se menuju, kolik mi je, kde sem a co se tam stalo.

T: Co bys dělal, kdybys u sebe neměl mobil?

R: Podle maj mobil prostě už všichni. Já ho nosím pořád. Ale kdyby třeba náhodou, tak bych se zeptal někoho kdo tam taky je, ať zavolá.

T: Jak bys se zraněnému snažil pomoci?

R: Já bych se podíval, co mu je, jako jestli mu třeba někde teče krev, protože to se musí hned zjistit. A pak bych mu to buď zavázal, anebo bych na něj dohlížel, než by přijela záchranná služba.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: Nesmí se skákat tam, kde je malá hloubka. A taky, kde na to nejsou označený místa, protože by tam třeba někdo mohl plavat.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Autem.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnících? Zkus nějaké vyjmenovat.

R: Chodit po chodníku a po přechodu. Ale někdy to nejde po přechodu, protože tam třeba jako zrovna není.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: Třeba do nějaký rokle v lese, kde se dá uklouznout. Protože to bych se pak kutálel až dolu, a to by se mi mohl i zlomit vaz.

T: Na jaké místo ven bys šel hrát hry? Sám nebo s kamarády.

R: My chodíme nejvíc na hřiště.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: S kámošema, nebo když potkáme nějakou pani učitelku a tak.

T: Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Když se jezdí po silnici, tak se musí jezdit podle těch značek, který tam jsou pro auta. Pak jsou i nějaký speciální značky pro ty, co jezděj na kole. Ty jsou třeba na cyklostezce.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Plasty, sklo a plechovky. Prostě jako tyhle odpadky všechny. To se v zemi nikdy nerozloží. Anebo to trvá fakt dlouho, třeba sto let.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: Snažit se ty odpadky třídit, aby se daly znova použít a neskončily na tý zemi, kde pak zůstanou.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Když je třeba hurikán.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba bouřka nebo silný vítr.

R: Tak prostě se někde schovat, aby třeba na nás něco nepadlo, když to ten vítr zvedne a letí to. Třeba nějaký plechy nebo třeba popelnice nebo tak. Takže se jako pořád rozhlížet a dávat si na to pozor.

Respondent [31]: chlapec, 4. třída

T: Baví tě škola?

R: Ne.

T: Jaký předmět tě baví nejvíc?

R: Mě žádněj nebaví. Jako možná tělák, když něco hrajeme, ale to jenom občas.

T: Jaký nejmín?

R: Čeština.

T: Stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: Jo, hlava. Často.

T: A kdyby tě například bolely záda nebo za krkem, víš, co bys mohl udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: Můžu třeba vstát a protahovat se, ale to my děláme pořád na volejbalovym tréninku, takže mě to pak nebolí, když to dělám skoro každěj den.

T: Co děláte na tělocviku?

R: Buď něco cvičíme nebo hrajeme něco s míčem. Třeba fotbal nebo vybiku, přehazku a tak.

T: A děláte si nějakou rozcvičku?

R: Jo.

T: Má rozcvičku vaše paní učitelka, nebo třeba někdy vymýšlíte cviky vy?

R: No jak kdy. Ale myslim, že většinou pan učitel. Si vždycky stoupneme do kolečka a on nám předcvičuje. Ale někdy je ta rozvička hodně krátká. No volejbale jí máme delší.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: Kraťasy nebo tříčtvrťáky a pevný tenisky na tkaničky. Na volejbal se musí nosit ještě chrániče na kolena.

T: Co je nebezpečný dělat v tělocvičně?

R: Házet si třeba míč do obličeje nebo dávat hodně velký rány. A prostě dělat třeba něco, co nám pan učitel nedovolil.

T: Chodíš plavat? Které plavecké styly umíš?

R: Občas chodíme s mamkou a ségrou plavat na Barandov, tak je bazém i tobogán a vířivka. A plavat umim kraula, motýlka a, a, a... jo prsa.

T: Chodíš na nějaké sportovní soutěže?

R: S volejbalem máme zápasy. Většinou o víkend.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: Jo.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Cigára, pivo, vodka, drogy, nějaký nezdravý jídlo jako třeba mekáč a tak.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, jak bys reagoval?

R: Určitě bych si nedal a tomu člověku bych řekl, že by si to taky neměl dávat, protože se na to může umřít.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byl u situace, kdy se někdo zranil?

R: No, já jsem jednou omylem babičku schodil na zem, když sem jezdil na skejtu. A ona měla rozbitou hlavu, protože spadla hloavou na kliku od dveří.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: Když se třeba jenom odřu.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Třeba roztráštěná ruka, jakože hodně rozlámaná kost nějaká. Protože to nestačí dát do sádry, ale musí se to operovat.

T: Na jaké číslo bys volal, když bys přišel k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: 155.

T: A co bys řekl do telefonu?

R: Co se stalo a kam maj jet.

T: Co bys dělal, kdybys u sebe neměl mobil?

R: No šel bych hledat někoho, kdo ho má.

T: Jak bys se zraněnému snažil pomoci?

R: Dal bych mu první pomoc. Takže bych se podíval, jestli dechá a je při vědomí. A kdyby nebyl, tak bych mu mačkal srdce a dal mu dýchání do úst.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: Neskákat do mělkýho bazénu. Skákat jenom tam, kde je to hluboký a někde poblíž, abych mhl doplavat na kraj.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Autem.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnících? Zkus nějaké vyjmenovat.

R: U silnice zbytečně neběhat, aby mě nesrazilo omylem auto. Když se přechází, tak auto musí vždycky počkat, protože chodec má přednost. A když tam je semafor, tak se nejdřív musí zmáčknout to tlačítko, že chci přejít a počkat, než bude zelená.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: Někem lézt na skálu, kde se může sesouvat zem a může nám to tam uklouznout. Nebo by na nás zeshora mohl spadnout nějaký kámen.

T: Na jaké místo ven bys šel hrát hry? Sám nebo s kamarády.

R: Buď na hřiště nebo ke skejtparku.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: Jenom třeba s kámošema nebo příbuznýma, ale ne s někým, koho neznáme.

T: Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Jezdit na silnici a ne na chodníku. A jezdit vpravo. A mý to kolo dobře označený, aby bylo vidět, takže jako mít tam blikačku a odrazky a tak. Lepší je, když je nějaký zářivý. Třeba žlutý.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Odpadky, auta, autobusy, zbytky jídla z obchodů a takový ty lidi, co ničejí přírodu. Jako třeba kopou v trávě, nebo sekaj keře a stromy.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: Snažit se jí udržovat, aby rostly další kytky a stromy. Protože jinak tu za chvíli žádný rostliny nebudou. Takže by to chtělo je sázet, a aby ty lidi, co to ničejí, dostávali pokuty.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Za bouřky nebo když padaj kroupy.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba ta bouřka nebo silný vítr.

R: Podle toho, jak se to silný. Když se v tom dá chvíli vydržet, tak bych běžel rychle domu. Ale kdyby se vůbec nedalo v tom chodit a bylo hodně blesků, tak bych se schoval někde pod nejbližší střechem.

Respondent [32]: chlapec, 4. třída

T: Baví tě škola?

R: Docela jo.

T: Jaký předmět tě baví nejvíc?

R: Matika.

T: Jaký nejmín?

R: Čeština.

T: Stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: Jo ruka nebo hlava, to se střídá.

T: A když tě to bolí, nebo kdyby tě například bolely záda nebo za krkem, víš, co bys mohl udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: Aby mě nebolela hlava, tak musím hodně spát a pít. A aby mě nebola ruka, tak si jí při psaní musím občas vyklepat a protočit jí, aby se jako odlehčila.

T: Stačí to dělat jednou když tě to bolí? Nebo je to lepší pravidelně?

R: Jenom když mě to bolí.

T: Co děláte na tělocviku?

R: Hrajeme florbal, bohužel. Já to nesnáším.

T: A někdy i cvičíte?

R: Někdy jo, třeba běháme na čas. Někdy ve skupinkách jako na týmy.

T: A děláte si nějakou rozcvičku?

R: Jo.

T: Má rozcvičku vaše paní učitelka, nebo třeba někdy vymýšlíte cviky vy?

R: Pan učitel.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: Stačí prostě něco volného. Jako špatný by byly třeba džíny, protože v těch se špatně běhá a hlavně jak jsou tvrdý a úzký, tak by se nedali vytáhnout jako na kratásky.

T: Co je nebezpečný dělat v tělocvičně?

R: Lézt na stěny a žebřiny. To prostě dělaj pořád všichni kluci a pak musej klikovat.

T: Chodíš plavat? Které plavecké styly umíš?

R: Jenom v létě chodíme plavat. A umim prsa a znak a kraula.

T: Chodíš na nějaké sportovní soutěže?

R: Ne. Jen se někdy chodíme dívat, když je ve škole turnaj v pingpongu nebo na náměstí třeba v petangu.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: To asi jo, ale zase ne moc velkéj. Ale jako je dobrý trochu sportovat. My se třeba chodíme s mamkou skoro každěj den projít se Sebem. To je náš pes.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Kouření.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, jak bys reagoval?

R: Řekl bych ne.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byl u situace, kdy se někdo zranil?

R: Jen když se Seb porval s jiným psem, tak jim z čumáku a z krku tekla krev.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: Třeba modřina nebo škrábnutí nebo nějaký odření kůže.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Když někdo třeba přijde o nohu nebo ruku. Nebo když má něco s hlavou nebo páteří.

T: Na jaké číslo bys volal, když bys přišel k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: 155 nebo 112.

T: A co bys řekl do telefonu?

R: Co se stalo, kde sem a jak se to stalo.

T: Co bys dělal, kdybys u sebe neměl mobil?

R: Poprosil bych někoho, kdo tam taky je, nebo kdo je třeba kousek, jestli by mi ho pučil, nebo tam zavolal.

T: Jak bys se zraněnému snažil pomoci?

R: Kdyby mu tekla krev, tak bych mu to něčím přikryl. A kdyby mu třeba bylo na zvracení, tak bych ho otočil na bok, aby to mohlo vytekat ven a nedusil se tím.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: Naučit se plavat, aby sem se neutopil. A když plavu v bazénu, tak se musí plavat jenom v jednom pruhu. Jakože se nesmí plavat přes ty pruhy, protože tam choděj plavat i další lidi.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Někdy autem, ale jinak většinou chodim sám pěšky.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnících? Zkus nějaké vyjmenovat.

R: Chodit jenom po vyznačených cestách, který jsou pro chodce. Když se de podél silnice, tak jí po chodníku, když tam je. A když tam není tak se chodí po levý straně. A kdyby už byla tma, a třeba tam nebyly lampy, tak ten člověk musí mít nějaký reflexní prvky. Třeba takový proužky na bundě nebo na batohu, tak ho viděli auta, když na něj posvítěj.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: Mmm. Do nějakých starejch baráků, který třeba vypadaj, že za chvíli spadnou. Nebo když už jsou daleko od domu, tak tam už můžou bejt třeba nějaký bezdomovci.

T: Na jaké místo ven bys šel hrát hry? Sám nebo s kamarády.

R: My máme doma zahradu, takže když chodíme ven, tak na tu zahradu.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: Jen s lidma, který známe. Ale když bysme se třeba chtěli zeptat na cestu nebo tak, tak můžeme poprosit i někoho, koho neznáme.

T: Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Nejezdit mezi autama, ale na kraji silnice. Mmm, vpravo myslim. A když to jde, tak jezdit na cestách označených pro cyklisty nebo rovnou na cyklostezkách. A děti maj povinný, že musej na kole jezdit s helmou.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Bordel u silnice a kolem třeba hřišť a tak. Prostě když se rozhazujou odpadky. Třeba u autobusových zastávek, který jsou u lesa, tak je z autobusu vidět, jak je v tom lese strašnej bordel. Jak tam lidi házej odpadky.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: Kdyby se třeba domluvila nějaká skupina lidí a vzala si pytle a šla někdy uklidit ty odpadky v lese. Nebo kdyby se tam udělaly nějaký sítě, který by ty odpadky zachytily.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Když je bouřka.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba ta bouřka nebo silný vítr.

R: Někde se schovat. Třeba to jde v lese, ale jenom když je tam hodně stromů. Protože nejhorší, co se může udělat je jít se schovat pod nějakej osamělej strom. Ten přitahuje ty blesky nejvíc.

Respondent [33]: dívka, 4. třída

T: Baví tě škola?

R: Moc ne.

T: Jaký předmět tě baví nejvíce?

R: Tělocvik.

T: Jaký předmět tě baví nejméně?

R: Matika a čeština.

T: A stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: Asi ne. Teď mě nic nenapadá.

T: A kdyby tě bolelo třeba za krkem nebo záda, víš, co bys mohla udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: Nějak si protáhnout a rozhýbat.

T: Co děláte na tělocviků?

R: Hrajeme míčovky.

T: A někdy i cvičíte?

R: Moc ne, spíš jako něco hrajeme.

T: A když děláte tu rozcvičku, tak kdo ji předvádí?

R: Pani učitelka.

T: Když dělá rozcvičku, tak poznáš, když cvičí špatně?

R: On jí dělá pan učitel dobře. Teda jako učí nás, abysme to tak dělali.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: Já si nosim z domova vždycky legíny a tričko s mikinou. A nosim si takový tenisky, co mám na sportování.

T: Co se podle tebe nesmí dělat v tělocvičně, protože by to bylo nebezpečné?

R: Třeba dělat salta.

T: Chodíš plavat? Které plavecké styly umíš?

R: Teď nikam plavat nechodim, ale každej rok o prázdninách jezdíme k moři a tam plavu hodně v bazénu i v moři. A umim prsa a znak. A ráda se potápim, když tam jsou třeba barevný ryby.

T: Chodíš na nějaké sportovní soutěže?

R: Někdy chodíme ze školou třeba na florbalovej turnaj.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: Jo.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Jíst sladký.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, zkusila bys to?

R: Ne, nikdy.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byla u situace, kdy se někdo zranil?

R: Když jsem byla na táboře, tak jeden kluk na nástupu omdlel. Jako já už nevím přesně proč, ale myslím, že kvůli tomu, že málo jedl a pil.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: Škrábanec nebo odřenina.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Třeba zlomená ruka nebo nos.

T: Na jaké číslo bys volala, když bys přišla k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: 155.

T: A co bys řekla do telefonu?

R: Jméno, jaký to je zranění a kde jsem.

T: Co bys dělala, kdybys u sebe neměla mobil?

R: Hledala bych někoho, kdo ho má.

T: Jak bys se zraněnému snažila pomoci?

R: Kdybych viděla, že někdo leží, tak bych nejdřív zjistila, jestli mu někde neteče krev a jestli dechává. A pak bych mu to zranění zavázala a třeba mu dala něco pod hlavu.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: Když ještě jakoby neumí člověk dobře plavat, tak používat takový ty destičky a pásy, který nadnášej.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Autem.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnících? Zkus nějaké vyjmenovat.

R: Když přecházíme, tak jenom na zelenou a na jenom na přechodu.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: Daleko do lesa nebo někam na parkoviště u krámu nebo tak. Kde je velkej provoz.

T: Na jaké místo ven bys šla hrát hry? Sama nebo s kamarády.

R: Na hřiště nebo někam do lesa.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: Jen s lidma, který znám. Nebo třeba cizí lidi můžu jenom pozdravit dobrý den.

T: Jezdíš venku na kole? Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Na silnici jezdit vpravo. Jezdit pomalu, jako aby sem stihla zabrzdit třeba. A musí se dávat přednost lidem, který jsou pěšky.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Třeba odpadky, sklo a plasty hlavně. Pak třeba takový ty oleje, co vytejkaj z aut, když někde stojej. Anebo třeba když se solí teď v tý zimě silnice, aby tam nebyl led. To ničí kytky kolem.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: Snažit se co nejvíc pomáhat těm všem rostlinám, aby rostly a neumíraly. A neházet na ně odpadky.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Když je bouřka.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba ta bouřka nebo silný vítr.

R: Co nejrychlejc se běžet někam schovat. Prostě pod střechu nebo aspoň pod nějaký malý stromy.

Respondent [34]: dívka, 5. třída

T: Baví tě škola?

R: Jak kdy, ale docela jo.

T: Jaký předmět tě baví nejvíce?

R: Tělocvik.

T: Jaký předmět tě baví nejméně?

R: Čeština.

T: A stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: Docela často hlava, ale já na to docela trpím, protože zapomínám pít.

T: A kdyby tě bolelo třeba za krkem nebo záda, víš, co bys mohla udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: Třeba vstát a ohnout si záda do kulata a vyvěsit ruce a chvíli takhle vydržet.

T: Co děláte na tělocviku?

R: Hlavně hrajem vybiku. Někdy třeba i přehazku, ale ta nám moc nejde.

T: A někdy i cvičíte?

R: Děláme taky třeba hvězdy, kotouly a tak.

T: A když děláte tu rozcvičku, tak kdo ji předvádí?

R: No my jí děláme společně, takže jako třeba někdo udělá jeden cvik a pak zase někdo další. A takhle dokola.

T: Když dělá rozcvičku, tak poznáš, když cvičí špatně?

R: No, tak jako podle toho, co někdo ukazuje. Protože skoro všichni ukazují takový jednoduchá cviky, co všichni známe, takže je nedělají jakoby špatně.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: Dobrý je nějaký volnější oblečení, aby se v něm dobře hejbal a nějaký sportovní boty.

T: Co se podle tebe nesmí dělat v tělocvičně, protože by to bylo nebezpečné?

R: Skákat ze žebřin, lízt po stěnách a třeba dělat hvězdy.

T: Chodíš plavat? Které plavecké styly umíš?

R: Někdy. Umím prsa, kraula. Znak taky umím vlastně.

T: Chodíš na nějaké sportovní soutěže?

R: Ne.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: Jo, má.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Sedět hodně u počítače a nehýbat se.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, zkusila bys to?

R: Ne.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byla u situace, kdy se někdo zranil?

R: Já jsem u ničeho nebyla. Ale z vyprávění znám nějaký lidi, co si třeba zlomili nohu nebo ruku.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: Modřina, nebo třeba nějaký menší říznutí, nebo naražená ruka nebo palec.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Když třeba někdo spadne z velký vejšky a zraní si páteř. To pak může skončit i na vozíku.

T: Na jaké číslo bys volala, když bys přišla k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: 155.

T: A co bys řekla do telefonu?

R: Jak se menuju, kde se to stalo a c se stalo.

T: Co bys dělala, kdybys u sebe neměla mobil?

R: Nejdřív bych se podívala, jestli ho nemá u sebe ten zraněnej člověk. A kdyby ho neměl, tak by asi šla někoho rychle poprosit, jestli by tam mohl zavolat. Ale to záleží na tom, kde by to bylo a kolik by bylo kolem lidí.

T: Jak bys se zraněnému snažila pomoci?

R: Kdyby třeba někdo spadnul nebo tak, jakože bych si myslela, že má třeba něco zlomenýho, tak bych se snažila udělat tomu člověku pohodlí, aby vydržel, než přijede záchranka. A aby se nehejbal, když by měl něco zlomenýho.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: Když se jde třeba někdo do bazénu potápět, tak by měl mít brýle, aby se mu nedostal ten chlor z vody do očí. A taky špunty do uší nebo čepici, aby tam netekla voda. Protože pak v tom uchu dlouho tak jako hučí.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Jak kdy. My to střídáme.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnicích? Zkus nějaké vyjmenovat.

R: Chodci by měli bejt označený těma reflexníma páskama, aby je auta dobře viděly. Já ho nosim na batohu. A mám na něm i takový proužky reflexní, ty už tam byly.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: Když je teď zima a zamrznul rybník, tak není bezpečný chodit na ten led. Protože nevíme, jestli je hodně zamrzlej a neprasklo by to pod náma.

T: Na jaké místo ven bys šla hrát hry? Sama nebo s kamarády.

R: Do parku.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: S kamarádama, s rodičema. Nebo když potkám někoho jinýho, koho znám.

T: Jezdíš venku na kole? Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Já jezdím na kole často, hlavně s rodičema. Hlavně je důležitý mít dobře vybavený kolo. Mít seřízený brzdy a namazanej řetěz. A vepředu i vzadu musím mít světla, protože když se setmí, tak se musej rozsvítit. A všichni jezdíme s helmou.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Třeba auta. Protože jak jezděj na benzín, tak ten se pak mění na kouř a ten znečišťuje vzduch.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: Kdyby všichni lidi jezdili těma elektrickýma autama, tak by to bylo nejlepší, protože by nemuseli platit za benzín, kterej je drahej a navíc by to neničilo vzduch.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Za bouřky.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba ta bouřka nebo silný vítr.

R: Někde se schovat před těma bleskama. Hlavně ne jít někam na pole nebo louku, kde kolem nic není, to bysme ty blesky přitahovali.

Respondent [35]: dívka, 5. třída

T: Baví tě škola?

R: Dřív mě to bavilo hodně, ale teď už ne.

T: Jaký předmět tě baví nejvíce?

R: Výtvarka.

T: Jaký předmět tě baví nejméně?

R: Skoro všechny. Jenom ta výtvarka, hudebka a tělák jsou docela zábavný. Ale jinak mě to nebaví.

T: A stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: Někdy mě něco bolí, tak různě. Ale většinou si stačí jenom jinak sednout a je to lepší.

T: A kdyby tě bolelo třeba za krkem nebo záda, víš, co bys mohla udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: Já si prostě jako vždycky zkusím jinak sednout, třeba jako že se pořádně opřu a držím hlavu rovně. Protože když třeba dlouho píšeme a musíme mít tu hlavu skloněnou, tak to pak začne bolet, takže pak je dobrý si tu hlavu buď podepřít rukou nebo si sednout rovně.

T: Co děláte na tělocviku?

R: Buď něco cvičíme nebo hrajeme vybiku. Už i na týmy, ale víc mě baví všichni proti všem.

T: A někdy i cvičíte?

R: Jo, někdy taky. Třeba skáčeme přes kozu, nebo děláme něco u žebřin a tak. Ale to mě třeba moc nebaví.

T: A když děláte tu rozcvičku, tak kdo ji předcvičuje?

R: Většinou je to krátký, třeba jako pět cviků. A vždycky pani učitelka někoho vyvolá a ten ukazuje. A na dalším tělocviku zase někdo a tak.

T: Když dělá rozcvičku, tak poznáš, když cvičí špatně?

R: Když to třeba někdo flinká, tak to je poznat.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: Prostě něco sportovního. Hlavně ne třeba sukni nebo šaty. Nebo pantofle.

T: Co se podle tebe nesmí dělat v tělocvičně, protože by to bylo nebezpečné?

R: Nevím. Prostě se tam nestrkat, na nic nelízt a neházet míče do oken.

T: Chodíš plavat? Které plavecké styly umíš?

R: Docela jo. Třeba někam na plavečák.

T: Chodíš na nějaké sportovní soutěže?

R: Na soutěže ne, ale na tréninky s volejbalem. Jako někdy jsou i zápasy, ale na ty já ještě nechodím.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: Určitě, sportování prospívá zdraví a hubne se po něm. A když je někdo hubenej, tak je taky zdravější.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Když někdo hodně jí a málo cvičí. Ale když se zase cvičí moc, tak to taky není úplně zdravý.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, zkusila bys to?

R: Ne, to třeba taky hrozně škodí zdraví.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byla u situace, kdy se někdo zranil?

R: Jo, když jsme byli před dvěma nebo třema rukama na horách lyžovat, tak tam jel jeden kluk na skokánky a špatně dopad. A nevim vo co, ale rozříznul si nohu. No, asi o tu lyži druhou. No a jela tam pro něj horská služba a vezli ho na lehátku dolu, kde čekala sanitka.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: Když mám třeba něco odřený, nebo otláčený, nebo se mi třeba sedře kůže a jako prostě nějaký malý zranění na kůži.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Když má třeba někdo bouračku a poraní se mu hlava, tak pak leží v nemocnici v kómatu. A tam může ležet třeba i rok.

T: Na jaké číslo bys volala, když bys přišla k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: 155.

T: A co bys řekla do telefonu?

R: Svoje méno a co se stalo. A kde sem.

T: Co bys dělala, kdybys u sebe neměla mobil?

R: Zkusila bych poprosit někoho jinýho, kdo by byl třeba kolem.

T: Jak bys se zraněnému snažila pomoci?

R: Tak kdyby mu tekla krev, tak vzít třeba hadr nebo něco, abych mu to obvázala.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: Kolem bazénu se nesmí běhat, protože je to tam mokrá. A skákat se může jenom tam, kde jsou n to označený místa.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Když jdu s babičkou, tak jdeme pěšky. A když mě veze táta, tak jezdíme autem.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnících? Zkus nějaké vyjmenovat.

R: Pro chodce jsou chodníky, takže když tam jsou, tak se musí chodit po nich. A ne po silnici. A když se přechází, tak až když tam padne zelená. A když jdeme po chodníku, tak musíme jít vpravo, aby mohli jít lidi v druhym směru.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: Někde třeba lézt na vysoký stromy nebo si sedat někomu na plot. Nebo třeba je taky nebezpečný chodit blízko k nějakým divným lidem. Třeba když jsou špinavý a smrdí. Protože je možný, že třeba fetujou.

T: Na jaké místo ven bys šla hrát hry? Sama nebo s kamarády.

R: Na náměstí nebo ke skejparku.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: No s kýmkoliv, koho znám. Nesmím mluvit jenom s úplně cizíma lidma.

T: Jezdíš venku na kole? Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Občas jezdím. Ale třeba jenom do krámu nebo tak. Musím mít na kole helmu, abych si nerozbila třeba o něco hlavu, kdybych spadla. A musím mít světla na tom kole. A když třeba zastavuju u krámu, tak to kolo musím nechat na straně někde, aby nepřekáželo a zamknout si ho, protože jinak by mi ho někdo mohl ukrást.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Nejvíc asi odpadky a ty velký skládky, protože to všechno do sebe dostává zem a tam se to nikdy nerozloží. Nebo taky v mořích a oceánech je těch odpadků hodně a pak kvůli tomu umíraj ryby.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: Kdyby všichni třídili odpadky. Prostě kdyby si na to udělali už doma rozdělený koše, tak je to snadný. A pak když se to bude třídít, tak se to nebude válet v přírodě. Protože se to bude dát zrecyklovat a znovu použít.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Když je třeba přivalovej déšť nebo hřmí a jsou blesky, no prostě bouřka. Nebo když třeba je hodně silnej vítr.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba ta bouřka nebo silný vítr.

R: No, když už je zataženo a potřebujeme jít ven, tak je dobrý se jako dobře oblíknout, prostě když bude pršet, tak abysme neprochladli. A když nás zastihne venku ta bouřka, tak hlavně nevytahovat deštník, protože nějaký ty deštníky přitahují blesky. Ale dát si třeba kapucu nebo to se dá vydržet. A jí se schovat někam pod nejbližší přístřešek nebo zastávku.

Respondent [36]: dívka, 5. třída

T: Baví tě škola?

R: Jako nějaký předměty mě baví, ale ve škole mě to hodně nebaví.

T: Jaký předmět tě baví nejvíce?

R: Matika.

T: Jaký předmět tě baví nejméně?

R: Čeština.

T: A stává se ti někdy, že tě něco bolí, když sedíš delší dobu v lavici?

R: Ne.

T: A kdyby tě bolelo třeba za krkem nebo záda, víš, co bys mohla udělat proto, aby tě to nebolelo?

R: Já chodím s mamkou na jógu a mám ty svaly už vycvičený, takže mě většinou ani nic nebolí.

T: Co děláte na tělocviků?

R: Někaký míčovky hrajeme, hlavně vybiku. Nebo jsme na skupinky a běháme a skáčeeme na vítězství a tak.

T: A někdy i cvičíte?

R: No, někdy taky. Ale to jenom někdy a pak za to třeba dostáváme známky.

T: A když děláte tu rozcvičku, tak kdo ji předcvičuje?

R: Vždycky jí děláme společnou a střídáme se, kdo ukazuje.

T: Když dělá rozcvičku, tak poznáš, když cvičí špatně?

R: Asi jo.

T: Co nosíš na tělocvik za oblečení? Které oblečení je podle tebe vhodné nosit na sportování?

R: Někaký tílko a elastický tepláky nebo jako spíš legíny nebo tak něco. A někaký boty, co jsou přes patu, takže třeba ne krosky nebo sandále a tak.

T: Co se podle tebe nesmí dělat v tělocvičně, protože by to bylo nebezpečné?

R: Nesmíme chodit při tělocviků tam na ty tribuny. A hlavně nehodit k zábradlí, a strkat se u něj, protože to je docela vysoko a mohli bysme tam přepadnout.

T: Chodíš plavat? Které plavecké styly umíš?

R: Umim prsa, pak to pozadu...jo znak. A kraula. A pak delfina pod vodou.

T: Chodíš na nějaké sportovní soutěže?

R: Ne.

T: Myslíš, že sportování má vliv na tvé zdraví?

R: Má.

T: Co podle tebe tvému zdraví škodí?

R: Cigarety.

T: Kdyby ti někdo nabídl cigaretu nebo alkohol, zkusila bys to?

R: Ne.

T: Už se ti někdy přihodilo, že jsi byla u situace, kdy se někdo zranil?

R: Ještě naštěstí ne.

T: Jak podle tebe vypadá lehké zranění?

R: Tak například bolení hlavy, když se do ní třeba trochu bouchneme, nebo naraženej prst. Anebo třeba když někomu teče krev z nosu, to taky není nic vážnýho.

T: Jak podle tebe vypadá těžké zranění?

R: Třeba říznout se do ruky u zápěstí, tam je tepna a z toho může člověk i vykrváct.

T: Na jaké číslo bys volala, když bys přišla k nějaké vážné nehodě nebo se tvůj kamarád zranil?

R: 155.

T: A co bys řekla do telefonu?

R: Adresu a číslo domu, když tam je. A co tomu zraněnému je.

T: Co bys dělala, kdybys u sebe neměla mobil?

R: Tak kdybych ho neměla já, tak určitě někdo jinej. Protože pořád někdo nosí mobily. Tak bych řekla, ať tam zavolá někdo, kdo má ten mobil u sebe.

T: Jak bys se zraněnému snažila pomoci?

R: Když by ten člověk měl třeba otevřenou zlomeninu, tak bych to musela zaškrtit nečím, aby mu z tý rány neteklo hodně krve.

T: Jaké jsou podle tebe základní pravidla bezpečného koupání?

R: Skákat se může jenom tam na tý straně, kde to je hluboký. Tam jsou stejně takový skokánky, tak podle toho se pozná, že tam se může skákat.

T: Chodíš do školy pěšky nebo jezdíte s rodiči autem?

R: Když je teplo, tak chodíme pěšky, ale jinak teď v tý zimě jezdíme autem.

T: Víš, jaké jsou pravidla chůze venku – na silnicích a chodnících? Zkus nějaké vyjmenovat.

R: Přecházet na přechodu. Nechodit někde, kde to není označený. Nepřebíhat rychle křižovatku. A když se přechází někde, kde není přechod, tak se musíme rozhlídnout.

T: Kam podle tebe není bezpečné chodit, když jsi venku?

R: Já nechodím nikdy sama do lesa. Protože tam jsou divoký prasata a jiný zvířata. Jako oni teda nejsou zlý, jo, ale třeba když má prase mláďata, tak je brání, a kdyby si myslela, že jim chceme něco udělat, tak by na nás mohla zaútočit.

T: Na jaké místo ven bys šla hrát hry? Sama nebo s kamarády.

R: Na náměstí.

T: A když jste venku, s kým můžete mluvit?

R: Se známýma. Jako mejma, anebo rodičů. Jako s cizíma lidma se nemá mluvit, ale říct jim třeba jenom dobrý den a naschledanou. Třeba v krámu.

T: Jezdíš venku na kole? Jaká jsou podle tebe pravidla pro jízdu na kole?

R: Jo, jezdím. Musím mít helmu a nejezdit moc mezi autama. Jakože nesmí se jezdit po chodníku, ale já po něm radši jezdím, když jedu sama třeba na náměstí nebo do parku a tak.

T: Když trávíš čas venku, napadá tě něco, co vidíš, že škodí přírodě?

R: Hlavně lidi. Tim jak tu přírodu pořád niče. Třeba se kácej pořád stromy a stavěj se nový domy. A taky všude nechávaj odpadky a tak.

T: Jak myslíš, že se dá napomáhat přírodě, aby byla zdravější?

R: Kdybysme se snažili všichni sázet nový stromy, tak by to bylo určitě lepší. Pak by se i líp čistil vzduch, kterej špiní auta. Protože stromy dělaj kyslík. Ale jako to je těžký, protože přírod prostě niče i firmy a tak. My můžeme dělat to, že se budeme starat o svojí zahradu a kytky. A budeme třídit odpadky vlastně.

T: Za jakého počasí si myslíš, že není dobré chodit ven?

R: Třeba když je bouřka.

T: Co se dá podle tebe dělat, když tě venku zastihne špatné počasí? Třeba ta bouřka nebo silný vítr.

R: Tak to se prostě musíme někam schovat, ale ne pod samotnej strom nebo na velkej prostor, protože to by do nás ten blesk mohl uhodit.

II. ČÁST: Rozhovory s učiteli 1. stupně základní školy

Rozhovory s učiteli byly realizovány na dvou vybraných základních školách, na kterých byli dotazováni žáci. Rozhovory byly zaznamenávány na nahrávací zařízení a poté přepsány do písemné podoby. Všechny rozhovory byly anonymní.

a) Rozhovory s učiteli na Střední, základní a mateřské škole da Vinci.

Respondent [37]: učitelka, 3. třída

T: Zařazujete do výukového bloku, během nebo mezi vyučovací hodiny, nějaký pravidelný pohyb?

R: Ano.

T: Jakou formou?

R: Většinou jde o spontánní pohyb během her, které zařazuju do výuky co nejvíce předmětů. Třeba v češtině hrajeme takovou hru, kdy děti přiřazují tiskací písmena k psací podobě. A ty písmena jsou rozmístěny po třídě. Takže běhají a hledají správné písmeno.

T: Chodí vaši žáci v rámci výuky plavat?

R: Ano.

T: Máte někde ve škole nástěnku, příp. jiný informační zdroj, kde žáci mohou čerpat informace o konání pohybových akcí? Jaký?

R: Máme tady nástěnku, kde děti můžou najít časový rozvrh kroužků. Taky občas bejvá nějaké nepravidelné cvičení. To na nástěnku také dáváme.

T: Hovoříte ve výuce s dětmi o jejich těle, jak funguje, co mu prospívá a co mu naopak může škodit?

R: Ano.

T: Jakou formou výuka této problematiky probíhá?

R: Formou povídání při výuce.

T: Věnujete se ve výuce oblastem z preventivní ochrany zdraví? Jak?

R: Ano. Klademe důraz hlavně na správný režim dne a dostatek pohybu. Toho se snažíme právě dosáhnout tím, že žákům nabízíme spoustu pohybového vyžití.

T: Věnujete se se žáky problematice návykových látek? Mají děti možnost si vyzkoušet modelovou situaci odmítnutí nějaké návykové látky? Příp. jaké?

R: Ano. Hrajeme v některých předmětech scénky na tohle téma. A pak si o tom samozřejmě povídáme.

T: Zařazujete do výuky tematiku první pomoci?

R: Ano.

T: Simulujete si někdy ve výuce mimořádné události, kterých se žáci mohou účastnit (např. dopravní nehody, lehké i vážnější úrazy, krádeže, ...)? Nebo o nich alespoň hovoříte?

R: Ukazujeme si třeba videa na YouTube. Když se stane nehoda, jak se poskytuje první pomoc a tak.

T: Jaké mimořádné situace/události probíráte?

R: Nejčastěji asi dopravní nehody.

T: Zkoušíte se žáky komunikaci s operátory tísňových linek?

R: Ano.

T: Jaké formy výuky první pomoci ve výuce ještě používáte?

R: Žádné.

T: Probíráte ve výuce zásady bezpečného pobytu a pohybu venku?

R: Ano.

T: Jaké metody výuky této problematiky využíváte?

R: Chodíme do silničního provozu společně a tam si o případných situacích povídáme.

T: Jakým venkovním prostorům se při výuce věnujete?

R: Dopravní situace nejčastěji.

T: V jaké roli účastníka silničního provozu je žák?

R: V roli chodce a cyklisty.

T: Jaké další metody výuky bezpečného pobytu a pohybu venku využíváte?

R: Už asi nic.

T: Věnujete se při výuce přírodě? Na co se zaměřujete?

R: Samozřejmě věnujeme. Ale to je příliš široký téma na nějaký specifikování.

T: Hovoříte s dětmi o možných mimořádných událostech, které vznikají kvůli nepříznivému počasí?

R: Příležitostně.

T: Věnujete se zásadám, podle kterých se při dané situaci (např. bouře, silný vítr) bezpečně chovat? Jaké další formy výuky tohoto tématu využíváte?

R: To bych řekla, že ne. Možná to někdy zmíním k tématu, ale cíleně ne.

Respondent [38]: učitelka, 5. třída

T: Zařazujete do výukového bloku, během nebo mezi vyučovací hodiny, nějaký pravidelný pohyb?

R: Ano.

T: Jakou formou?

R: Oni pořád jenom nesedí, že jo. Třeba hrajeme v matematice počítání na rychlost a kdo má, tak běží plácnout do tabule. Nebo se snažím s dětma pracovat v kroužku na koberci.

T: Chodí vaši žáci v rámci výuky plavat?

R: Ano.

T: Máte někde ve škole nástěnku, příp. jiný informační zdroj, kde žáci mohou čerpat informace o konání pohybových akcí? Jaký?

R: Ve škole je nástěnka, tam se tyhle informace pravidelně aktualizují.

T: Hovoříte ve výuce s dětmi o jejich těle, jak funguje, co mu prospívá a co mu naopak může škodit?

R: Ano.

T: Jakou formou výuka této problematiky probíhá?

R: Žáci dostávají zadané úkoly a prezentace, nebo jako takovou formu referátu spíš. Zaměřené na výživu, pohyb a psychohygienu.

T: Věnujete se ve výuce oblastem z preventivní ochrany zdraví?

R: Ano. Hodně si o tom v hodinách povídáme.

T: Využíváte ještě nějaké formy výuky tohoto tématu?

R: Tak kromě toho, že mají ve škole i na zahradě širokou možnost pohybu, tak se u nás ve škole docela dost řeší kvalitní potraviny ve školní jídelně.

T: Věnujete se se žáky problematice návykových látek? Mají děti možnost si vyzkoušet modelovou situaci odmítnutí nějaké návykové látky? Příp. jaké?

R: Ano. My si o tom s dětma povídáme. Někdy si pustíme i nějaký dokument.

T: Zařazujete do výuky tematiku první pomoci? Jak?

R: Ano. Pouštíme si sem tam nějaký instruktážní videa.

T: Simulujete si někdy ve výuce mimořádné události, kterých se žáci mohou účastnit (např. dopravní nehody, lehké i vážnější úrazy, krádeže, ...)? Nebo o nich alespoň hovoříte?

R: Jo. Dělali sme si takovej projekt. Děti si mohli vyzkoušet první pomoc a nějaká ošetření.

T: Jaké mimořádné situace/události probíráte?

R: Tak asi nějaký nejběžnější zranění, který se dětem můžou stát, když jsou venku.

T: Zkoušíte se žáky komunikaci s operátory tísňových linek?

R: Ano.

T: Jaké formy výuky první pomoci ve výuce ještě používáte?

R: Asi už nic. Povídáme si o tom.

T: Probíráte ve výuce zásady bezpečného pobytu a pohybu venku?

R: Ano.

T: Jaké metody výuky této problematiky využíváte?

R: Povídáme si o tom.

T: Jakým venkovním prostorům se při výuce věnujete?

R: Hlavně okolí silnice a bezpečnému pohybu u silnice.

T: V jaké roli účastníka silničního provozu je žák?

R: Hlavně v roli chodce.

T: Věnujete se při výuce přírodě? Na co se zaměřujete?

R: Ano. Nejvíce se věnujeme problematice odpadků.

T: Hovoříte s dětmi o možných mimořádných událostech, které vznikají kvůli nepříznivému počasí?

R: To moc neděláme. Ale je to jakoby už zahrnutý v tom, když mluvíme o tom, co může to počasí způsobit.

T: Věnujete se zásadám, podle kterých se při dané situaci (např. bouře, silný vítr) bezpečně chovat? Jaké další formy výuky tohoto tématu využíváte?

R: Ne.

Respondent [39]: učitelka, 4. třída

T: Zařazujete do výukového bloku, během nebo mezi vyučovací hodiny, nějaký pravidelný pohyb?

R: Ne. Mají dost možností pohybu o poměrně dlouhých přestávkách.

T: Chodí vaši žáci v rámci výuky plavat?

R: Ano.

T: Máte někde ve škole nástěnku, příp. jiný informační zdroj, kde žáci mohou čerpat informace o konání pohybových akcí? Jaký?

R: Máme tu nástěnku s harmonogramem mimoškolních aktivit.

T: Hovoříte ve výuce s dětmi o jejich těle, jak funguje, co mu prospívá a co mu naopak může škodit?

R: Ano.

T: Jakou formou výuka této problematiky probíhá?

R: Pouštíme si v hodinách občas nějaký videa a povídáme si o tom.

T: Věnujete se ve výuce oblastem z preventivní ochrany zdraví?

R: Ano. Povídáme si o tom.

T: Využíváte ještě nějaké formy výuky tohoto tématu?

R: Co nejvíc s dětma chodím ven, aby byli na čerstvém vzduchu a brali jako automatickou věc. Takže pokud to jde, tak v rámci výuky chodíme ven.

T: Věnujete se se žáky problematice návykových látek? Mají děti možnost si vyzkoušet modelovou situaci odmítnutí nějaké návykové látky? Příp. jaké?

R: Ano. Hlavně si o tom povídáme, ale občas dostanou děti za domácí úkol udělat na tohle téma komiks.

T: Zařazujete do výuky tematiku první pomoci?

R: Ano.

T: Simulujete si někdy ve výuce mimořádné události, kterých se žáci mohou účastnit (např. dopravní nehody, lehké i vážnější úrazy, krádeže, ...)? Nebo o nich alespoň hovoříte?

R: Zkoušíme si třeba, že žák přijde k raněnému a předvádí celý ten postup, co dělat, jak poskytnout první pomoc až po zavolání na tu stopadesápetku.

T: Jaké mimořádné situace/události probíráte?

R: Nějaké dopravní nehody třeba člověka s autem nebo cyklistou.

T: Zkoušíte se žáky komunikaci s operátory tísňových linek?

R: Občas.

T: Probíráte ve výuce zásady bezpečného pobytu a pohybu venku?

R: Ano.

T: Jaké metody výuky této problematiky využíváte?

R: Mluvíme o tom ve výuce.

T: Jakým venkovním prostorům se při výuce věnujete?

R: Nejvíce silnici.

T: Zařazujete do tohoto tématu pravidla silničního provozu? V jaké roli účastníka silničního provozu je žák?

R: Jako chodec někdy i jako cyklista.

T: Věnujete se při výuce přírodě?

R: Ano. Je to hodně rozsáhlý téma tohle. Ale mluvíme hodně o tom, jaký vliv mají na přírodu odpadky.

T: Hovoříte s dětmi o možných mimořádných událostech, které vznikají kvůli nepříznivému počasí?

R: Ono tak nějak všechno vyplývá z toho, když se bavíme o rizicích, které to počasí přináší.

T: Věnujete se zásadám, podle kterých se při dané situaci (např. bouře, silný vítr) bezpečně chovat? Jaké další formy výuky tohoto tématu využíváte?

R: No, vyloženě tomu určitě ne. Spíš to někdy vyplyne z předešlých témat.

b) Rozhovory s učiteli na Základní škole a Mateřské škole Dolní Břežany.

Respondent [40]: učitelka, 2. třída

T: Zařazujete do výukového bloku, během nebo mezi vyučovací hodiny, nějaký pravidelný pohyb?

R: Ne.

T: Mají žáci možnost projevit vlastní iniciativu a během výukového bloku se pravidelně hýbat? Využívají to?

R: Tak oni mají dost možností se vybit o přestávkách. Maj tady k dispozici pingpongový stoly nebo měkký míče. Takže nevidím potřebu něco doplňovat v hodině.

T: Chodí vaši žáci v rámci výuky plavat?

R: Ano.

T: Máte někde ve škole nástěnku, příp. jiný informační zdroj, kde žáci mohou čerpat informace o konání pohybových akcí? Jaký?

R: Můžou tyhle věci sledovat na webu školy.

T: Hovoříte ve výuce s dětmi o jejich těle, jak funguje, co mu prospívá a co mu naopak může škodit?

R: Ano. Mluvíme hlavně o prospěšným vlivu pohybu, zdravé výživě a prevenci nákaz.

T: Jakou formou výuka této problematiky probíhá?

R: Tak, jak to určujou osnovy. Takže během výukového obsahu.

T: Na jaké téma z této oblasti se soustředíte nejvíce?

R: Pohybu.

T: Věnujete se ve výuce oblastem z preventivní ochrany zdraví?

R: Jo, tak to je jak jsem už říkala. Prevenci se věnujeme, když mluvíme o těle. Jak o něj pečovat, aby se chránili.

T: Věnujete se se žáky problematice návykových látek? Mají děti možnost si vyzkoušet modelovou situaci odmítnutí nějaké návykové látky? Příp. jaké?

R: Ne.

T: Jaké další způsoby výuky péče o své zdraví s žáky realizujete?

R: Už žádné. Jen dopravní výchovu.

T: Zařazujete do výuky tematiku první pomoci?

R: Ano.

T: Simulujete si někdy ve výuce mimořádné události, kterých se žáci mohou účastnit (např. dopravní nehody, lehké i vážnější úrazy, krádeže, ...)? Nebo o nich alespoň hovoříte?

R: Zkoušíme. Hlavně ošetření úrazů končetin. Přitom o tom samozřejmě i mluvíme.

T: Jaké mimořádné situace/události probíráte?

R: Jen nějaký ty lehčí úrazy.

T: Zkoušíte se žáky komunikaci s operátory tísňových linek?

R: Ne.

T: Jaké formy výuky první pomoci ve výuce ještě používáte?

R: Žádné.

T: Probíráte ve výuce zásady bezpečného pobytu a pohybu venku?

R: Ano.

T: Jaké metody výuky této problematiky využíváte?

R: Mluvíme o tom.

T: Jakým venkovním prostorům se při výuce věnujete?

R: Hlavně silnici.

T: Zařazujete do tohoto tématu pravidla silničního provozu? V jaké roli účastníka silničního provozu je žák?

R: Ano. V roli chodce.

T: Jaké další metody výuky bezpečného pobytu a pohybu venku využíváte?

R: Třeba navštívíme Muzeum Policie České republiky.

T: Věnujete se při výuce přírodě? Na co se zaměřujete?

R: Samozřejmě ano. Na znalost rostlin, zvířat a hlavně zpěvného ptactva.

T: Hovoříte s dětmi o možných mimořádných událostech, které vznikají kvůli nepříznivému počasí?

R: Ano.

T: Věnujete se zásadám, podle kterých se při dané situaci (např. bouře, silný vítr) bezpečně chovat? Jaké další formy výuky tohoto tématu využíváte?

R: Koukáme se v hodině na ukázky i internetu.

Respondent [41]: učitelka, 4. třída

T: Zařazujete do výukového bloku, během nebo mezi vyučovací hodiny, nějaký pravidelný pohyb?

R: Tolik ne. Ale hrajeme třeba v matematice nějaké soutěže, kdy ty děcka hrajou třeba na vítěze. To znamená, že i nějaký ten pohyb v těch hodinách je.

T: Mají žáci možnost projevit vlastní iniciativu a během výukového bloku se pravidelně hýbat? Využívají to?

R: Jo, tak třeba občas sami přijdou s tím, že by chtěli pracovat v kroužku. Takže občas takhle nějaký úkol zpracovávají a pak to před tabulí přednesou.

T: Chodí vaši žáci v rámci výuky plavat?

R: Ne. To chodí teď jen děcka z druhé třídy mají kurz plavání.

T: Máte někde ve škole nástěnku, příp. jiný informační zdroj, kde žáci mohou čerpat informace o konání pohybových akcí? Jaký?

R: Hodně často bývají informace hlavně u vstupu do haly. Tam jsou různé letáčky a plakátky kroužky. Ale jako že by tady byla jako jedna nástěnka pro tenhle účel, tak to asi ne.

T: Hovoříte ve výuce s dětmi o jejich těle, jak funguje, co mu prospívá a co mu naopak může škodit?

R: Ano.

T: Jakou formou výuka této problematiky probíhá?

R: Tak třeba v přírodovědě je člověk a jeho tělo a je tam i prevence, takže i o kouření tam mluvíme. Ale spíš tohle je na druhém stupni, kde mají pak výchovu ke zdraví.

T: Na jaké téma z této oblasti se soustředíte nejvíce?

R: Asi na prevenci kouření.

T: Mají děti možnost si vyzkoušet modelovou situaci odmítnutí nějaké návykové látky? Příp. jaké?

R: To neděláme, jen si o tom povídáme.

T: Jaké další způsoby výuky péče o své zdraví s žáky realizujete?

R: To už jsem asi všechno řekla.

T: Zařazujete do výuky tematiku první pomoci?

R: Ano. Hlavně v tý přírodovědě.

T: Simulujete si někdy ve výuce mimořádné události, kterých se žáci mohou účastnit (např. dopravní nehody, lehké i vážnější úrazy, krádeže, ...)? Nebo o nich alespoň hovoříte?

R: Jakoby v rámci té přírodovědy o tom občas mluvíme, ale nic si nezkoušíme.

T: Jaké mimořádné situace/události probíráte?

R: Nějaké základní úrazy, co se děckám můžou venku stát.

T: Zkoušíte se žáky komunikaci s operátory tísňových linek?

R: Ne.

T: Jaké formy výuky první pomoci ve výuce ještě používáte?

R: Už nic, to se učí prostě hlavně na tom druhým stupni.

T: Probíráte ve výuce zásady bezpečného pobytu a pohybu venku?

R: Jak už jsem říkala, to se dělá hlavně na druhým stupni. S prvostupňovými to moc neděláme. Maximálně trochu silnice.

T: Jaké metody výuky této problematiky využíváte?

R: Bavíme se o tom v hodinách, ale to fakt jenom okrajově.

T: Jakým venkovním prostorům se při výuce věnujete?

R: Jenom tomu pohybu u silnice.

T: Zařazujete do tohoto tématu pravidla silničního provozu? V jaké roli účastníka silničního provozu je žák?

R: Chodce.

T: Jaké další metody výuky bezpečného pobytu a pohybu venku využíváte?

R: Už asi nic.

T: Věnujete se při výuce přírodě? Na co se zaměřujete?

R: Tak třeba teď v té čtvrtý třídě to je v té přírodovědě. Hlavně jednotlivé ekosystémy. Ekosystém pole, ekosystém louky.

T: Hovoříte s dětmi o možných mimořádných událostech, které vznikají kvůli nepříznivému počasí?

R: Ano. To se občas v rámci těch ekosystému zmiňuje.

T: Věnujete se zásadám, podle kterých se při dané situaci (např. bouře, silný vítr) bezpečně chovat? Jaké další formy výuky tohoto tématu využíváte?

R: Když už se dostaneme třeba k té bouře, tak si nějaké základní zásady řeknem.

Respondent [42]: učitelka, 3. třída

T: Zařazujete do výukového bloku, během nebo mezi vyučovací hodiny, nějaký pravidelný pohyb?

R: Moc ne. Někdy třeba pracujeme v kroužku, tak děti aspoň změni polohu.

T: Mají žáci možnost projevit vlastní iniciativu a během výukového bloku se pravidelně hýbat? Využívají to?

R: Nikdo se pohybu nedomáhá. Ale nevím, jestli bych je nechala. Pak by se prostě stalo, že jednomu dovolím třeba udělat si 5 dřepů a budou to chtít všichni. T už bysme nic neudělali.

T: Chodí vaši žáci v rámci výuky plavat?

R: Ne.

T: Máte někde ve škole nástěnku, příp. jiný informační zdroj, kde žáci mohou čerpat informace o konání pohybových akcí? Jaký?

R: O ničem nevím. Ale určitě budu nějaký informace na webovkách.

T: Hovoříte ve výuce s dětmi o jejich těle, jak funguje, co mu prospívá a co mu naopak může škodit?

R: Ano.

T: Jakou formou výuka této problematiky probíhá?

R: Povídáme si o tom.

T: Na jaké téma z této oblasti se soustředíte nejvíce?

R: Asi o tom, že škodí kouření, nějaké druhy potravin a tak.

T: Mají děti možnost si vyzkoušet modelovou situaci odmítnutí nějaké návykové látky? Příp. jaké?

R: To ne. Jen o tom společně hovoříme.

T: Jaké další způsoby výuky péče o své zdraví s žáky realizujete?

R: Už nic.

T: Zařazujete do výuky tematiku první pomoci?

R: Ano.

T: Simulujete si někdy ve výuce mimořádné události, kterých se žáci mohou účastnit (např. dopravní nehody, lehké i vážnější úrazy, krádeže, ...)? Nebo o nich alespoň hovoříte?

R: Nic nesimulujeme. Jako v rámci nějakých témat se toho dotýkáme, ale žádný velký důraz na to neklademe. Třeba si i řekneme, co by se mělo říct záchrance do telefonu, ale nic podrobného.

T: Jaké mimořádné situace/události probíráte?

R: Maximálně třeba nějaký úrazy, který se můžou stát třeba při dopravní nehodě.

T: Zkoušíte se žáky komunikaci s operátory tísňových linek?

R: Nezkoušíme, jen si to stručně řekneme.

T: Jaké formy výuky první pomoci ve výuce ještě používáte?

R: V tý druhý třídě asi už nic.

T: Probíráte ve výuce zásady bezpečného pobytu a pohybu venku?

R: Ano. Když pak řešíme nějaký ty dopravní nehody, tak mluvíme i o pravidlech, který jsou na silnici potřeba dodržovat.

T: Jaké metody výuky této problematiky využíváte?

R: Bavíme se o tom. Využíváme občas takový brožury, kde je to pro děti udělaný obrázkovou formou.

T: Jakým venkovním prostorům se při výuce věnujete?

R: Silnici.

T: Zařazujete do tohoto tématu pravidla silničního provozu? V jaké roli účastníka silničního provozu je žák?

R: Ano. Jako chodec.

T: Jaké další metody výuky bezpečného pobytu a pohybu venku využíváte?

R: Nic moc. Hlavně o tom mluvíme, případně ty obrázkový letáky.

T: Věnujete se při výuce přírodě? Na co se zaměřujete?

R: To samozřejmě ano. Hodně mluvíme o rostlinách, se kterýma se děti můžou venku setkat. Říkáme si třeba který plody jsou nebezpečný, a který se můžou sbírat.

T: Hovoříte s dětmi o možných mimořádných událostech, které vznikají kvůli nepříznivému počasí?

R: Ne.